

NAŠE MĚSTO

ŘÍJEN 2021

www.jesenik.org

Podzimní svoz
objemného odpadu
v Jeseníku | 4 |

Volby do Poslanecké
sněmovny Parlamentu
ČR | 5 |

Priessnitzův týden
„222“ oslaví
místního velikána | 12 |

Sourozence Nikoly
Šuhaje žil v Široké
Nivě | 13 |

Celkem 74 prvňáčků bylo 1. září slavnostně pasováno na žáky Základní školy Jeseník. Ta letos otevřela tři běžné třídy, jednu Montessori a jednu přípravnou třídu. Pan ředitel v roli krále a paní zástupkyně v roli rádkyně prvňáčky za doprovodu žáků devátých ročníků vyslali k novým třídním učitelkám a do připravených tříd. Přejeme vydařený začátek nové etapy všem aktérům: žákům, rodičům i jejich učitelkám. Foto: Lucie Musialová

Jeseník uspořádal burzu sportovních klubů

Areál jeseníckého gymnázia hostil přehlídku místních a regionálních sportovních klubů. Akce s názvem *Sport pro Jeseník 2021* se uskutečnila první zářijovou nedělí a mezi občany měla velký úspěch.

Sport pro Jeseník. Foto: Lucie Musialová

Rodiče s dětmi si za účasti profesionálních trenérů mohli na vlastní kůži vyzkoušet sporty jako karate, horolezectví, cyklistiku, tanec, fotbal, basketbal, rugby, sportovní gymnastiku, jiu jitsu, ale i imitaci běhu na lyžích nebo rafting. Zástupci jednotlivých klubů poskytovali nejen praktické rady a ukázky, ale také množství nezbytných informací jak pro děti, tak pro rodiče.

Oficiální zahájení akce se usku-

tečnilo v 9.00. „*Jeseník není jen město v srdci přírody nebo lázeňské město pramenů, je to také město sportu. Jsem velmi rád, že počet sportovních klubů, stejně jako počet dětí, které je navštěvují, je rok od roku vyšší.*“ uvedl místostarosta města Jeseníku Václav Urban.

Akce se koná od roku 2019 a jejím cílem je motivovat děti a mládež k celoročnímu sportování, což se i díky této akci daří.

(lum)

Hlasujte a ovlivněte podobu našeho města

Letošní ročník participativního rozpočtu *Tvoříme Jeseník*, na který město vyčlenilo milion korun, spěje do finále. Před prázdninami skončil sběr nápadů, kterými se pak zabývaly jednotlivé odbory městského úřadu. Občané zaslali celkem 39 návrhů a ty, které splnily pravidla, postoupily do říjnového hlasování.

Bezplatné a anonymní hlasování bude probíhat od 7. do 27. října na www.tvorimejesenik.cz. Hlasovat může každý občan Jeseníku. Vaše hlasování bude verifikováno unikátním PIN kódem zasláným prostřednictvím SMS zprávy na váš telefon. „K dispozici budete mít nejen plusové hlasy, které rozdělíte mezi pro-

jektvy, jejichž realizace by se vám zamlouvala, ale také minusové hlasy, jež přidělíte těm nápadům, které se vám nelíbí. Každý návrh může obdržet maximálně jeden váš hlas. Máte tak unikátní možnost říct nejen, co chcete, ale také co se vám nelíbí. Všem, kteří zaslali návrh, jak zlepšit naše město, děkujeme,“ upřesňuje

pravidla hlasování místostarosta města Jeseníku Tomáš Vlazlo.

(lum)

Úvodník

Vážení spoluobčané, blíží se volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky – podle toho, kdy se k vám tento úvodník dostane, už možná budeme znát výsledky. Pokud jej čtete ještě před volbami, nezapomeňte jít volit, je to svobodné a velmi důležité právo každého občana. Na každém hlasu záleží a demokracie začíná vždy u jednotlivce.

Předpokládám ale, že o volbách do Poslanecké sněmovny můžete číst prakticky kdekoli, proto bych se dnes chtěla v tomto úvodníku věnovat úplně jinému tématu, a to oblasti občanského soužití a tolerance.

V Jeseníku vždy platilo nepsané pravidlo, že neděle je dnem odpočinku, stejně jako státní svátky, a proto se v těchto dnech dodržoval klid. Sekačky, cirkulárky nebo vrtačky se nepoužívaly. V poslední době je to ale jinak.

Na jednu stranu je to pochopitelné, lidé často musejí pracovat i v sobotu, a neděle je jediný volný den, kdy mohou posekat trávník, nařezat dřevo nebo třeba přivrtat poličku. Ale pak je tu druhý pohled. Velké množství lidí chce po náročném týdnu odpočívat, a kvůli hluku od sousedů to není možné.

Co s tím? V některých městech zavedli vyhlášku, která zakazuje hlasité práce v neděli. My v Jeseníku touto cestou zatím jít nechceme. Věříme, že se dokážeme domluvit a navzájem se pochopit. Proto bych chtěla nás všechny vyzvat a požádat, abychom vrátili nepsané pravidlo, že neděle je dnem klidu.

Věřím, že pokud se na tom společně shodneme, budeme mít všichni klidnější neděle, a budeme tak moct nabrat síly do dalšího týdne.

Co na to říkáte? Jste pro?

Vaše starostka
Zdeňka Blišťanová

Rada schválila

❖ **Žádost ZŠ Jeseník na přijetí finančního daru** určeného na obědy žákům. Projekt *Obědy pro děti* pomáhá dětem, které se ocitly v situaci, kdy si jejich rodiče nemohou dovolit jim platit obědy ve školních jídelnách. Finanční dar ve výši 80 000 korun poskytne společnost Women for Women s cílem podpořit patnáct až dvacet dětí.

❖ **Výběr dodavatele a uzavření smlouvy na realizaci projektu** revitalizace dalších úseků chodníků na ulici Lipovská, jejímž předmětem je také výměna obrubníků, oprava a doplnění laviček a košů. Počítá se rovněž s řešením zeleně a výsadbou nové aleje. Předpokládané datum zahájení stavebních prací je stanoveno na říjen 2021, dokončení pak na jaro roku 2022.

❖ **Individuální žádost o dotaci** na podporu klubu Monty, který je určen pro děti předškolního věku.

❖ **Zahájení výběrového řízení** na dodavatele pro vybudování příjezdové cesty a parkovacích stání na ulici Na Svahu. Předpokládané datum zahájení stavebních prací je stanoveno na září 2021.

❖ **Zahájení výběrového řízení** na dodavatele na rekonstrukci chodníku v ulici Nábřežní, konkrétně od OP směrem k mostu u Kina Pohoda Jeseník. Předpokládané datum zahájení stavebních prací je stanoveno rovněž na září 2021.

❖ **Přijetí daru na městská sportoviště.** Tento dar nabídla společnost PL Medical jako poděkování všem příspěvkovým dárcům Plazma Centra Jeseník.

Zastupitelstvo schválilo

❖ Zastupitelé schválili **projekt čtvrté etapy regenerace sídliště 9. května.** Rovněž si odhlasovali závazek, že město uhradí finanční prostředky představující dofinancování uzatelných nákladů a všechny neuzatelné náklady projektu. Tento krok byl velmi důležitý pro možnost podání dotace na Státní fond podpory investic, díky čemuž lze reagovat na aktuální výzvy týkající se revitalizace sídliště. V případě úspěchu pokryje dotace až šest milionů korun nákladů.

❖ Zastupitelstvo města si v rámci čtvrté změny rozpočtu města na rok 2021 schválilo, mimo jiné, i **finanční prostředky na projektovou dokumentaci interaktivní expozice v Katovně.** Prostory Katovny tak budou oživeny interaktivními exponáty, hlavolamy a volnočasovými náměty, vše vtipnou a interaktivní formou.

❖ **Komín stojící v areálu kotelny centrálního zásobování teplem** na ulici Nábřežní bude **stržen**, a to z důvodu nevyhovujícího technického stavu.

Představení prioritních investičních akcí: Hasičská zbrojnice pro dobrovolné hasiče

Myšlenkou výstavby nové hasičské zbrojnice pro Sbor a Jednotku dobrovolných hasičů se město Jeseník zabývá od roku 2017, kdy si nechalo zpracovat projektovou dokumentaci. Po dvou získaných dotacích již výstavbě zbrojnice nic nebrání. Dobrovolní hasiči by v nové, moderní budově měli sídlit od příštího roku.

„Jednotka Sboru dobrovolných hasičů Jeseník má nezastupitelnou úlohu v požární ochraně. Nejenže se účastní výjezdů po boku profesionálů, ale navíc v době, kdy jsou profesionální hasiči na výjezdu, drží pohotovost. Je tedy nutné, abychom dobrovolným hasičům poskytli patřičné zázemí,“ uvedla starostka města Jeseníku Zdeňka Blišťanová.

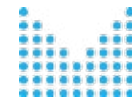
Stávající plechová hala v areálu budov na ulici Tovární je ve zcela nevyhovujícím stavu. Nová, moderní budova, jejíž výstavba se plánuje v lokalitě zóny Za Podjezdem, bude splňovat současné požadavky na výkon služby jednotky požární ochrany. V neposlední řadě je benefitem i snížení provozních nákladů, kterými jsou v současné době opravy a údržba stávajícího objektu zbrojnice nebo spotřeba energií.

Výstavba nové budovy bude podpořena dotačně. „V roce 2018 byla do Integrovaného regionálního operačního programu podána žádost o dotaci, avšak z důvodu již vyčerpané alokace nebylo město v první fázi podpořeno. O to příjemnější bylo

zjištění, že poskytovatel dotace na sklonku roku 2020 doplnil alokaci výzvy a záměr výstavby nové zbrojnice, včetně zpevněných ploch, oplocení a přístupového chodníku s veřejným osvětlením, podpořil,“ uvedl Jiří Uher, vedoucí odboru investic a majetku Městského úřadu Jeseník.

Nad rámec této dotace se ovšem podařilo získat i další dotaci, a to konkrétně z Ministerstva vnitra ČR. Celková finanční náročnost výstavby je vyčíslena na 22 milionů korun, významnou část tak pokryjí dotační prostředky. V současné době probíhá výběrové řízení na zhotovitele díla. Termín dokončení výstavby je plánován na rok 2022.

(lum)

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Střednědobé vyhodnocení plnění strategického plánu města Jeseník

Plánujete si, kdy spravíte střechu, kdy pojedete na dovolenou nebo kdy koupíte novou pračku? Město pomocí strategického plánu také plánuje, a to na spoustu let dopředu. Společně s laickou i odbornou veřejností stanovuje základní směry budoucího vývoje Jeseníku, cíle i konkrétní aktivity, jak jich dosáhnout.

Aktuální strategický plán města je právě v polovině své platnosti, a tak se vyhodnocovalo, zdali se průběžně plní naplánované aktivity, či nikoliv. „Podle semaforu máme převahu zelených, tedy splněných cílů. Červených polí je zde velmi málo. Předpokládám, že v roce 2024 bude strategický plán města splněn,“ uvedla Markéta Bartáková, vedoucí oddělení strategického rozvoje a cestovního ruchu Městského úřadu Jeseník.

Jako příklad naplněných činností lze uvést zlepšení kvality života seniorů prostřednictvím zpracovaného plánu seniorské politiky na období let 2021 až 2025, kde jsou jednotlivá opatření realizována skrze aktivity jako Dny seniorů, Rada seniorů, Senior Taxi, Univerzita III. věku, zájezdy aj.

Dalším z cílů bylo i prověření možnosti výstavby umělé ledové plochy pro závodní, sportovní i rekreační potřeby. Tohoto cíle bylo letos dosaženo, stavební práce na vybudování multifunkčního hřiště s ledovou plochou postupují každým dnem.

Definována byla i příprava území pro výstavbu rodinných domů, z hlediska dopravní a technické infrastruktury, zejména na ulici Raisova a Kalvodova. Cíl byl naplněn prostřednictvím zpracované projektové dokumentace pro stavební povolení na lokalitu ulice Raisova. Pro lokalitu ulice Kalvodova se zpracovává zadávací studie. Z hlediska dostupného družstevního bydlení na ulici Vrchlického probíhají přípravné kroky pro možnost realizace záměru. Vše je řešeno v souladu s přípravou druhé změny územního plánu města.

Plněny jsou i stanovené investice do rozvoje fyzického prostředí a vybavenosti příspěvkových organizací města. V Centru sociálních služeb byl zřízen domov se zvláštním režimem, bylo částečně opraveno letní divadlo ve Smetanových sadech, došlo k revitalizaci zahrady ZUŠ na ulici Tyršova i k opravě střechy ZUŠ na ulici 28. října, obnovena byla budova MŠ Tyršova a částečně opraven azylový dům za pomoci dotace atd.

„Naopak se nám nepovedlo obnovit původní vodní příkop u Vodní tvrze. Divodem jsou zejména majetkoprávní spory mezi vlastníkem, kterým jsou Lesy ČR, a arcibiskupstvím,“ doplnila vedoucí oddělení.

Strategický plán města Jeseníku je k dispozici na webových stránkách www.nasjesenik.cz.

(lum)

Pozor na omezení provozu v ulici Za Pilou

Vodovody a kanalizace Jesenicka informují, že byly znovu zahájeny stavební práce na výstavbě nového vodovodu a kanalizace v místní části Bukovice-Pasíčka. Vzhledem k tomu došlo k zásadnímu omezení provozu v ulici Za Pilou.

Časový harmonogram úplně uzavírky místní komunikace je stanoven na pondělí až čtvrtek v čase od 7.00 do 18.00 a v pátek od 7.00 do 14.00. Mimo pracovní dobu bude místní komunikace pro-

vizorně zprůjezdněná pro vozidla do 7,5 t.

Přerušeni prací je stanoveno na pátek, vždy od 14.00, až do neděle. V tomto období bude místní komunikace provizorně zprůjezd-

něná pro vozidla do 7,5 t a bude zajištěn svoz komunálního odpadu. Stavební práce jsou plánovány do 30. listopadu.

(lum)

Ptejte se starostky: Ztráty a nálezy, porodné

Máte otázky, podněty nebo nápady týkající se fungování či rozvoje našeho města? Chcete něco vědět, změnit, opravit nebo zlepšit? Rádi byste poukázali na to, co se vám ve městě líbí nebo co se povedlo? Napište naši starostce Zdeňce Blišťanové na e-mailovou adresu dotazy@mujes.cz.

Dotaz pana Miroslava:

„Našel jsem na ulici mobilní telefon. Komu jej mám odevzdat, aby se dostal k majiteli?“

Odpověď:

Nalezené věci můžete odevzdávat na služebně Městské policie Jeseník, která sídlí v přízemí bývalého obchodního centra ALKRON. Strážníci s vámi sepiší protokol o převzetí nale-

zené věci, kterou následně předají do úschovy na oddělení vnitřní správy Městského úřadu Jeseník na ulici Tovární. Kontaktní osobou pro agendu ztrát a nálezů je Vítězslav Pilný (tel.: 606 608 429, e-mail: vitezslav.pilny@mujes.cz).

Dotaz paní Adély:

„Jak je to s příspěvkem za narození dítěte? Mám trvalé bydliště v Jeseníku, ale přechodně v Opavě. Je to problém? A jak by to bylo s vyzvednutím nebo doložením rodného listu? Syn má čtyři týdny.“

Odpověď:

Pokud máte trvalé bydliště v Jeseníku, máte nárok na městské porodné ve výši 5 000 korun. Podmínkou pro vyplacení příspěvku je, že trvalý pobyt máte v Jeseníku nejméně rok před narozením dítěte. Ohledně vyřízení rodného listu a domluvy na vyhotovení rodného listu kontaktujte přímo matriku. Kontaktními osobami jsou Petra Janhubová (tel.: 584 498 475, e-mail: petra.janhubova@mujes.cz) nebo Pavlína Pastrňáková (tel.: 584 498 474; pavlina.pastrnakova@mujes.cz).

Výběrové řízení: Ředitel MKZ Jeseník

Rada města Jeseník vyhláší výběrové řízení na pozici ředitele či ředitelky příspěvkové organizace Městská kulturní zařízení Jeseník. Předpokládaný termín nástupu: **1. prosince 2021** (příp. dle do-

hody). Pracovní poměr na dobu určitou, jako zástup za mateřskou a rodičovskou dovolenou.

Písemné přihlášky doručte na adresu: Město Jeseník, Masarykovo nám. 167/1, 790 01 Jeseník,

a to nejpozději do data uzávěrky přihlášek, tedy do **27. října 2021 do 12.00**.

Bližší informace naleznete na webové adrese města www.jesenik.org/volnamista.

Město bude mít větší vliv na jednání Technických služeb Jeseník

Zvýšení transparentnosti a větší kontrola nad Technickými službami Jeseník, to jsou důvody, proč došlo k několika změnám ve stanovách této městské společnosti.

Technické služby Jeseník jsou společností stoprocentně vlastněná městem Jeseník a pro město zabezpečují veřejně prospěšné služby, jako je údržba komunikací, chodníků, veřejného osvětlení, zeleně a činnosti v oblasti nakládání s odpady. Provozují areál městského koupaliště a wellness, spravují obchodní pasáž Slovan a městská sportoviště, kterými jsou městská sportovní hala, fotbalový stadion a skatepark.

V rámci úpravy stanov byl upřesněn předmět podnikání společnosti tak, aby stanovy korespondovaly

se zápisem v živnostenském rejstříku. Hlavní změny se však týkají působnosti valné hromady, tedy přímo vlastníka, města Jeseník. Posílení pozice valné hromady je žádoucí s ohledem na skutečnost, že společnost přeneseně nakládá s veřejnými prostředky. „Zvýšení vlivu valné hromady spočívá v rozšíření její působnosti při rozhodování o významných majetkových jednáních, která byla doposud pouze v působnosti představenstva,“ uvedl místostarosta města Jeseník Tomáš Vlazlo.

Cílem úpravy stanov je snaha zvýšit možnost kontroly ze strany města a do budoucna předejít situacím, kdy by představenstvo pomocí hlasů dvou členů mohlo svým roz-

hodnutím způsobit společnosti nemalé škody (např. prodej strategických pozemků, vyvádění finančních prostředků prostřednictvím darů či neuvážené investování). „Finanční limity u jednotlivých majetkových jednání byly nastaveny tak, aby neblokovaly běžný chod společnosti, ale zároveň aby valná hromada měla vliv na strategická rozhodnutí, která mohou ovlivnit hospodaření či provozuschopnost společnosti v delším časovém horizontu,“ dodal místostarosta.

Stanovy byly doplněny i o informační povinnost členů představenstva vůči orgánům města Jeseník tak, aby zastupitelé měli průběžně informace o chodu společnosti.

(lum)

❖ V ulici Tyršova byl v neděli 8. srpna spatřen na chodníku ležící muž, kterému hlídka městské policie naměřila **rekordní 4,02 promile alkoholu v dechu**. Vzhledem k tomu, že nebyl schopen kontrolovat své chování, bezprostředně ohrožoval sebe i kolemjdoucí na zdraví a byl ve stavu, kdy vzbuzoval veřejné pohoršení, byl strážníky převezen na protialkoholní stanici v Olomouci.

❖ **Veřejné pohoršení, které vyústilo v narušování veřejného pořádku**, řešili strážníci i ve čtvrtek 12. srpna. V pravé poledne přijali oznámení, že po Masarykově náměstí se pohybuje silně podnapilá žena. Dechová zkouška u dotyčné zjistila 2,41 promile alkoholu v dechu. Vzhledem k tomu, že žena dále nemohla kontrolovat své chování a ohrožovala sebe a jiné na zdraví, byla strážníky převezena na protialkoholní stanici do Olomouce.

❖ V sobotu 14. srpna přijala městská policie oznámení na linku 156, že za vlakovým přejezdem směrem na lázně se stala dopravní nehoda. Na místě nehody bylo zjištěno, že se ve vozidle ani v jejím okolí nenachází řidič ani jiné osoby. Po chvíli byl spatřen muž, který šel směrem do lázní. Jednalo se o řidiče havarovaného vozidla. U muže byla naměřena hodnota 2,44 promile alkoholu v dechu. Věc si proto na místě převzali kolegové z dopravního inspektorátu Policie ČR.

❖ O týden později přijali strážníci oznámení, že na ulici Klicperova **vyskočil jistý muž z okna** a zůstal ležet na zemi. Strážníci ihned vyjeli na místo, kde zjistili zraněného muže, který ležel pod okny panelového domu. Mladý muž si skokem z okna prvního patra zlomil obě nohy. Strážníci mu poskytli nezbytnou první pomoc a na místo přivolali rychlou lékařskou pomoc.

Matrika

V srpnu se v jesenické nemocnici narodilo celkem 23 dětí, z toho pět potomků rodičům s trvalým pobytem v Jeseníku. Gratulujeme a dětem přejeme především hodně zdraví a štěstí v jejich životě.

Rada seniorů

Jednání Rady seniorů se uskuteční v úterý **5. října 2021** od 10.00 v zasedací místnosti radnice města Jeseník, Masarykovo nám. 167/1 v souladu s aktuálními opatřeními.

Jak správně nakládat s odpady III.: Jak na bioodpad

Proč bychom se měli zabývat bioodpadem?

Biologicky rozložitelné odpady z komunálního odpadu (domácnosti), zkráceně BRKO, tvoří podle statistik až jednu třetinu obsahu našich popelnic. Odkládáním bioodpadu do samostatných hnědých popelnic či kontejnerů, případně do zahradních kompostérů, se tak výrazně odlehčí skládkám, kde se tento druh odpadu významně podílí na tvorbě metanu, který řadíme mezi tzv. skleníkové plyny. Úlevu kromě přírody zaznamená i městský rozpočet, protože náklady na zpracování bioodpadu jsou mnohem nižší než při uložení tohoto odpadu na skládku.

Navíc zpracováním bioodpadu na kompostárně v Supíkovcích vzniká „Jesenický kompost“, který je certifikovaným hnojivem. Pro jeho výsledek kvalititu je nezbytnou součástí právě rostlinný kuchyňský odpad, který vzniká při přípravě pokrmů, či zbytky z konzumace ovoce a zeleniny. Pouze biologicky rozložitelný odpad z údržby veřejné zeleně (zkráceně BRO), tedy posečená tráva, ořezané větve stromů a sesbírané listy, nám kvalitní kompost nezaručí.

Kompost je zdrojem živin a půdních mikroorganismů, potřebných pro zdravou a kvalitní půdu na polích, parcích i domácích zahrádkách. Dokáže pojmout a udržet velké množství vláhy, čímž brání bleskovým záplavám (jeden kilogram kompostu pojme až dvacet litrů vody).

I půda je neobnovitelný zdroj – jeden centimetr ornice vznikne za 100 až 200 let. Pole nestačí jenom hnojit průmyslovými hnojivy, je třeba mu dodat humus. Negativa přístupu člověka k půdě dosáhla již takových rozměrů, že je to stále více chápáno jako celospolečenský problém. Stav půdy má také přímý vliv na změny klimatu.

Kam v domácnosti bioodpad odkládat, než ho vyhodíme do nádoby či do kompostéru?

Samozřejmostí je samostatná nádoba, avšak těch může být celá řada různých druhů, tvarů, velikostí, s různými způsoby umístění či uchycení a otevírání. Kromě těchto parametrů a také estetického hlediska (je-li nádoba v kuchyni na viditelném místě) je dobré zvážit rovněž četnost výsypu do nádoby na bioodpad. Pokud k němu dochází pravidelně a často, můžeme jednoduše využít různé plastové vaničky, kyblíky (např. od jogurtů), zavařovací sklenice či obyčejné mikrotenové sáčky. Poslední uvedené je praktické v případech, kdy bioodpad odhazujeme při cestě z domu a již se zpět nevracíme. To využijí především obyvatelé bytových domů na sídlištích. Výhodou uzavíratelných sklenic či kelímků a kyblíků je snadné čištění, umývání nádobky, eliminace zápachu a také zhoršení podmínek pro množení octomilek. Pokud však nedochází k častému

Co patří hnědých nádob na bioodpad (případně do zahradních kompostérů)?

Z kuchyně:

- zbytky ovoce,
- zbytky ze zpracování zeleniny,
- zbytky z kávy a čaje,
- skořápky z vajíček a ořechů,
- papírové utěrky a ubrousky.

Ze zahrady:

- posekaná tráva, listy, větvičky,
- plevele, zbytky zeleniny,
- piliny, hobliny, kůra,
- popel ze dřeva,
- trus býložravých hospodářských zvířat.

Co nepatří hnědých nádob na bioodpad (případně do zahradních kompostérů)?

- Kostí, odřezky masa, kůže,
- stolní oleje a tuky,
- potraviny, které prošly tepelným zpracováním,
- rostliny napadené chorobami,
- chemicky ošetřené materiály, jako je např. lakované dřevo,
- popel z uhlí, cigaret,
- prachové sáčky z vysavače,
- exkrementy masožravých zvířat,
- časopisy a jiné tiskoviny,
- plasty, sklo, kovy, kameny,
- obal, ve kterém bioodpad přenášíte.

vynešení bioodpadu z domácnosti, mají nádoby s uzavíratelným víkem tu nevýhodu, že bioodpad v uzavřené nádobě nemá možnost se vysoušet a vlhkost uvnitř nádoby vytváří plísně a zápach. Pro takové případy lze pořídit speciální nádoby, které mají perforované boční stěny, jež umožňují přístup vzduchu a průběžné vysoušení bioodpadu. Jednoduše a levně si však každý může vyřezat či propíchat nožem dírky do víčka sklenice či kyblíku, čímž se zajistí přístup vzduchu a sníží se výskyt plísní.

S jarním zahájením svozu bioodpadu byly v Jeseníku na nových místech, zejména na sídlištích, rozmístěny velké hnědé kontejnery na bioodpad. Již ve dvou případech jsme zaznamenali, že patrně při vy-

klápní kontejneru do svozového vozidla došlo k uvolnění zátky, která se nachází na dně kontejneru a je určena pro odtékání vody po prováděném mytí nádoby. Dírou ve dně po vypadlé zátky pak na zem vytékaly šťávy nevábné vůně uvolněné ze stlačeného bioodpadu, zejména ze zbytků měkkého ovoce. Pokud byste také někde objevili zapáchající louži pod kontejnerem na bioodpad, lze zavolat do technických služeb, které zajistí odvoz kontejneru a ucpání díry ve spodní části nádoby.

Připomínáme, že svozy bioodpadu v Jeseníku probíhají vždy v sudé kalendářní týdny – příslušný den svozu v jednotlivých ulicích naleznete na internetových stránkách města: www.jesenik.org/odpady.

Technické služby Jeseník

Podzimní svoz objemného odpadu

Svoz objemného odpadu se uskuteční o sobotách 30. října, 6. a 13. listopadu. Celoročně lze k odložení objemných odpadů využít sběrný dvůr. Město Jeseník vlastní dva sběrné dvory: jeden je umístěn v areálu Technických služeb Jeseník na ulici Otakara Březiny a druhý naproti Jesenické nemocnici na ulici Lipovská v bývalé kotelně.

Upozorňujeme občany, že odkládání objemného odpadu u nádob na tříděný nebo směsný komunální odpad je v rozporu se zákonem o odpadech, zákonem o obcích i obecně závaznou vyhláškou o stanovení systému odpadového hospodářství. Odklizení takto odloženého odpadu navyšuje celkové náklady na svoz odpadů, protože objemný odpad nelze odvézt svozovým vozem, který obsluhuje sběrné nádoby, u nichž bývá takovýto odpad nesprávně odložen.

V rámci podzimního svozu objemného odpadu bude odebírán pouze nábytek, koberce a jiný rozměrný bytový textil. Upozorňujeme, že na jednotlivých stanovištích může dojít k časovému skluzu v závislosti na množství objemného odpadu. Proto vás prosíme o trpělivost.

Regina Weiserová,
odbor životního prostředí

30. října 2021		
08.00–08.50	Nerudova čp. 1011	Lipovská čp. 1168
09.00–09.50	Seifertova čp. 1124, kotelna	Krameriova + K. H. Máchy, křižovatka
10.00–10.50	Husova čp. 548	Priessnitzova, paneláky
11.00–12.00	Zeyerova čp. 655	Kalvodova + V Aleji, křižovatka
13.00–13.50	Bezručova čp. 650	Sokola Tůmy čp. 367
14.00–14.50	Josefa Hory, za Villou Regenhart	Denisova čp. 752
15.00–15.50	Schubertova čp. 984	U Bělidla + Slezská, křižovatka u garáží
6. listopadu 2021		
08.00–08.50	Dukelská, hřiště u separačních kontejnerů	Sládkova čp. 411
09.00–09.50	U Kasáren čp. 1133	Rudná, točna
10.00–10.50	Horská čp. 1209	Havlíčková, separační kontejnery
11.00–12.00	Klicperova, točna	Nábřeží čp. 414
13.00–13.50	Tylova čp. 1154	Rejvízská + K Vodě, křižovatka
14.00–14.50	Boženy Němcové, kotelna ZŠ	Za pilou + Rejvízská, křižovatka
15.00–15.50	Průchodní, kaple	Slunná čp. 17
13. listopadu 2021		
08.00–09.00	Žižkova, parkoviště	Otakara Březiny, naproti ZUŠ
09.10–10.10	Šumperská, Mido	Tyršova čp. 1042
10.20–11.10	Mlýnská čp. 397	Čechova čp. 1245
11.00–12.00	Štefánikova	Vrchlického čp. 1251

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

Ve dnech 8. a 9. října proběhnou volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Jeseník je pro potřeby voleb již tradičně rozdělen do jedenácti volebních okrsků. U tří z nich dojde ke změně ve volební místnosti. Konkrétně se to týká okrsku číslo 1, 2 a 6.

Informace o počtu a sídlech volebních okrsků, oznámení o místě konání voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, konaných ve dnech 8. a 9. října 2021 dle § 15, 19 a § 39 zák. č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

1. VOLBY SE USKUTEČNÍ:

dne 8. 10. 2021 (1. den hlasování) v době od 14.00 do 22.00 a dne 9. 10. 2021 (2. den hlasování) v době od 8.00 do 14.00.

2. MÍSTEM KONÁNÍ VOLEB

ve volebním okrsku č. 1 je volební místnost PLL a. s. – Zrcadlový sál, Priessnitzova 912/45

pro voliče bydlící na ul. Kalvodova (část – čp. 172, 182, 195, 201, 265, 283, 290, 305, 310, 313, 315, 316, 326, 358, 369, 375, 376, 389, 390, 400, 403, 422, 432, 448, 454, 495, 510, 511, 513, 543, 549, 1334), Myslbekova, Priessnitzova (část – čp. 77, 78, 90, 174, 224, 268, 308, 311, 314, 333, 334, 388, 411, 906, 910, 913, 985, 1033, 1034, 1035, 1372, 1381), Růžová, V Aleji;

ve volebním okrsku č. 2 je volební místnost Centrum sociálních služeb II., Jaroslava Ježka 777/7

pro voliče bydlící na ul. Alšova, Denisova, Janáčkova, Jaroslava Ježka, Javorová, Kalvodova (část – čp. 189, 297, 298, 300, 301, 323, 368, 391, 392, 426, 430, 441, 463, 467, 474, 473, 530, 582, 607, 608, 1143, 1142, 1145, 1146, 1231, 1290, 1324, 1328), Krameriova, Lipovská (část – čp. 103, 107, 109, 110, 114, 177, 188, 206, 208, 211, 213, 217, 263, 264, 272, 317, 327, 328, 329, 330, 336, 355, 371, 377, 418, 512, 541, 611, 630, 682, 684, 685, 686, 733, 746, 775, 776, 782, 785, 792, 1004, 1207, 1208, 1384, 1390, 1396, 1402), Majakovského, Modřínová, Nádražní, Priessnitzova (část – čp. 419, 425, 521), Přímá, Purkyňova, Puškinova, Sokola Tůmy, Smrková, Tyršova (část – čp. 242, 255, 258, 279, 285, 292, 295, 319, 514, 557, 976, 1216);

ve volebním okrsku č. 3 je volební místnost Klub důchodců, Dukelská 718/6

pro voliče bydlící na ul. Čechova, Dukelská (část – čp. 3, 203, 456, 681, 718, 1248, 1249), Fučíkova, Lipovská (část – čp. 69, 91, 94, 95, 99, 100, 117, 119, 122, 129, 131, 169, 171, 277, 321, 325, 413, 447, 523, 1160, 1161, 1162, 1163, 1164, 1165, 1166, 1167, 1168, 1169, 1170, 1171, 1178, 1325, 1391, 1392, 1427), Růžičkova, V Oblouku, Vrchlického, Nám. Hrdinů;

ve volebním okrsku č. 4 je volební místnost Gymnázium Jeseník, Komenského 281/3

pro voliče bydlící na ul. Gogolova, K. H. Máchy, Komenského, Kostelní, Masarykovo nám., Mašínova, Muzikantská stezka, Na Úbočí, Otakara Březiny, Palackého, Průchodní, Školní, Štefánikova, Továmí, Tyršova (část – čp. 248, 280, 289, 303, 1036, 1037, 1038, 1039, 1040, 1041, 1042, 1385), Vodní, Zámecké náměstí, Thámová;

ve volebním okrsku č. 5 je volební místnost MKZ Jeseník – Divadlo Petra Bezruče, 28. října 880/16

pro voliče bydlící na ul. 28. října, Dittersdorfova, Dukelská (část – čp. 1387), Jiráskova, Karla Čapka, Nábřežní (část – čp. 173, 349, 350, 480, 532, 539, 1087, 1382), Poštovní, Revoluční, Sadová, Schubertova, Smetanova, Svobodova, Žižkova, nám. Svobody;

ve volebním okrsku č. 6 je volební místnost Střední průmyslová škola, Dukelská 1240/27

pro voliče bydlící na ul. Beskydská, Dukelská (část – čp. 558, 730, 459, 807, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 981, 982, 1047, 1241, 1242, 1243, 1244, 1269, 1412, 1418, 1419), Mahenova (část – čp. 603, 604, 605, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 635, 636, 637, 638), Moravská, Slezská, Tylova, U Bělidla, U Kasáren (část – čp. 641, 642, 1021, 1023, 1264, 1265, 1266, 1267, 1268), Za podjezdem;

ve volebním okrsku č. 7 je volební místnost Základní škola Jeseník, Boženy Němcové 1256/23

pro voliče bydlící na ul. Boženy Němcové, Heřmánková, Horská, Klicperova, Křížkovského, Mahenova (část – čp. 596, 597, 811), Mánesova, U Kasáren (část – čp. 1131, 1132, 1133, 1134, 1135), Vaškova, Wolke-rova, Luční, Váchalova;

ve volebním okrsku č. 8 je volební místnost Denní stacionář Šimon, Seifertova 915/9

pro voliče bydlící na ul. Bezručova (část – čp. 41, 186, 192, 194, 205, 244, 672, 710, 1326, 1428), Dobrovského, Husova, Josefa Hory, Na Svahu, Nerudova, Raisova, Seifertova, Skupova, Zlatá stezka;

ve volebním okrsku č. 9 je volební místnost SŠ gastronomie a farmářství Jeseník, U Jatek 916/8

pro voliče bydlící na ul. Bezručova (část – čp. 21, 26, 49, 210, 286, 320, 471, 506, 631, 632, 646, 648, 650, 662, 664, 666, 667, 1215, 1400), Halasova, Kaplického, Tkalcovská, U Jatek, Vančurova, Zeyerova;

ve volebním okrsku č. 10 je volební místnost Základní škola Jeseník, Nábřežní 413/28

pro voliče bydlící na ul. Dvořákova, Erbenova, Habrová, Havlíčkova, Jasná, K Vodě, Krátká, Na Mýtince, Na Stráni, Nábřežní (část – čp. 414, 415, 464), Nová, Příčná, Rejvízská, Rudná, Sládkova, Strmá, Úvoz, Vrchovištní, Vysněná, Za Pilou, Jasná;

ve volebním okrsku č. 11 je volební místnost Správa CHKO Jeseník, Šumperská 93

pro voliče bydlící na ul. Mlýnská, Na Středisku, Na Zahradkách, Slunná, Šumperská, U Sokolovny, Zátíši.

3. ZÁSADY HLASOVÁNÍ

(1) Volič hlasuje osobně, zastoupení není přípustné.

(2) Voliči předstupují před okrskovou volební komisí nebo zvláštní okrskovou volební komisí a hlasují v pořadí, v jakém se dostavili do volební místnosti.

(3) Volič po příchodu do volební místnosti prokáže svou totožnost a státní občanství České republiky platným cestovním, diplomatickým nebo služebním pasem České republiky anebo cestovním průkazem (dále jen „cestovní pas“), nebo platným občanským průkazem. Po záznamu ve výpisu ze stálého seznamu nebo zvláštního seznamu obdrží od okrskové volební komise nebo zvláštní okrskové volební komise prázdnou úřední obálku. Na žádost voliče mu okrsková volební komise nebo zvláštní okrsková volební komise dodá za chybějící, škrtnané nebo jinak označené hlasovací lístky jiné.

(4) Neprokáže-li volič svou totožnost a státní občanství České republiky, nebude mu hlasování umožněno.

(5) Voliče, který není zapsán ve výpisu ze stálého seznamu a který prokáže své právo hlasovat ve volebním okrsku, okrsková volební komise dopíše do výpisu ze stálého seznamu dodatečně a umožní mu hlasování. Volič, který se do volební místnosti dostavil s voličským průkazem, je povinen tento průkaz odevzdat okrskové volební komisi nebo zvláštní okrskové volební komisi; ta jej přiloží k výpisu ze zvláštního seznamu.

(6) V prostoru určeném pro úpravu hlasovacích lístků nesmí být nikdo přítomen zároveň s voličem, a to ani člen okrskové volební komise nebo zvláštní okrskové volební komise. S voličem, který nemůže hlasovací lístek sám upravit pro tělesnou vadu anebo nemůže číst nebo psát, může být v prostoru určeném pro úpravu hlasovacích lístků přítomen jiný volič (nikoliv však člen okrskové volební komise nebo zvláštní okrskové volební komise)

a hlasovací lístek za něho upravit a vložit do úřední obálky.

(7) Volič může ze závažných, zejména zdravotních důvodů požádat obecní úřad a ve dnech voleb okrskovou volební komisí o to, aby mohl hlasovat mimo volební místnost, a to pouze v územním obvodu volebního okrsku, pro který byla okrsková volební komise zřízena. V takovém případě okrsková volební komise vyšle k voliči dva své členy s přenosnou volební schránkou, úřední obálkou a hlasovacími lístky. Při hlasování postupují členové volební komise tak, aby byla zachována tajnost hlasování. Mimo území České republiky nelze do přenosné volební schránky hlasovat.

4. ZPŮSOB HLASOVÁNÍ

(1) Po obdržení úřední obálky, popřípadě hlasovacích lístků, vstoupí volič do prostoru určeného k úpravě hlasovacích lístků.

(2) Volič hlasuje tak, že po opuštění prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků vloží před okrskovou volební komisí nebo před zvláštní okrskovou volební komisí úřední obálku s hlasovacím lístkem do volební schránky. Za voliče, který není schopen vložit úřední obálku s hlasovacím lístkem do volební schránky, tak může učinit jiný volič, nikoliv však člen okrskové volební komise nebo zvláštní okrskové volební komise.

(3) V prostoru určeném pro úpravu hlasovacích lístků vloží volič do úřední obálky jeden hlasovací lístek. Na hlasovacím lístku, který vkládá do úřední obálky, může přitom zakroužkováním pořadového čísla nejvýše u čtyř kandidátů uvedených na témže hlasovacím lístku vyznačit, kterému z kandidátů dává přednost. Jiné písemné úpravy hlasovacího lístku nemají na posuzování hlasovacího lístku vliv.

(4) Voliči, který se neodebral do prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků, okrsková volební komise nebo zvláštní okrsková volební komise hlasování neumožní.

5. UPOZORNĚNÍ PRO VOLIČE

Z důvodu zkvalitnění distribuce hlasovacích lístků jednotlivým voličům žádáme občany o provedení kontroly označení svých nemovitostí čísly popisyvanými a jmenovkami na poštovních schránkách.

Náhradní volební lístky budou k dispozici ve volebních místnostech, nebo si je volič může vyzvednout před dnem konání voleb, a to na recepci Městského úřadu Jeseník, v budově IPOS, se sídlem na ul. Karla Čapka 1147/10, nebo na radnici města Jeseník, se sídlem Masarykovo nám. 167/1.

Kdy budete mít nárok na důchod a jak vysoký bude? Informativní důchodová aplikace ČSSZ vám to vypočítá

Poprvé v historii mají šanci i mladší než předdůchodové ročníky získat on-line aktuální informaci o svých důchodech. Informativní důchodová aplikace (IDA) je nová on-line služba ePortálu České správy sociálního zabezpečení, která pojištěncům poskytne přehlednou a srozumitelnou informaci ohledně jejich dosud evidovaného počtu let důchodového pojištění. Jedinečnost nové služby IDA spočívá především v zodpovězení základních otázek, tj. zda jsou v databázi ČSSZ evidovány všechny informace, zda tazatelé budou mít nárok na starobní důchod, odkdy a jak vysoký by mohl být. Aktuálně probíhá testování služby IDA širokou veřejností.

IDA tak pomůže splnit požadavky na transparentnost a srozumitelnost důchodů. Nyní mají lidé poprvé v ruce nástroj, s jehož pomocí na jednom místě získají informace o stavu svých současných nebo budoucích důchodů. Kalkulačka především pomůže lidem v produktivním věku od třiceti let, kteří už mají něco odpracováno a chtějí mít přehled do budoucna.

K přístupu do aplikace je nutná pouze elektronická identita. Ztotožnění uživatele sama ČSSZ neprovádí, ale využívá Národní bod pro identifikaci a autentizaci, který nabízí poměrně širokou škálu možností, jak se v elektronickém světě identifikovat, například prostřednictvím datové schránky, přes bankovní identitu nebo eObčanku. Odhad výše starobního důchodu u pojištěnců, kteří jsou v produktivním věku, je proveden z údajů o dobách pojištění a vyměřovacích základech, které má ČSSZ ve své evidenci.

Co je hlavním cílem služby IDA?

Díky této službě teď jednoduše a rychle každý pojištěnec zjistí, co ještě musí splnit pro nárok na starobní důchod, tj. zejména kolik let mu ještě chybí do dosažení důchodového věku nebo pro získání potřebné doby pojištění. K zodpovězení všech těchto otázek

využívá IDA údaje o dobách pojištění uložené v evidenci ČSSZ. Některé informace o chybějících dobách pojištění lze také doplnit přímo pojištěncem, ty jsou využity pouze jednorázově a nejsou ukládány v evidenci ČSSZ. Služba IDA rovněž poskytne informaci, jak vysoký by mohl starobní důchod pojištěnce být, pokud by pojištěnec do dosažení důchodového věku pracoval, a to s ohledem na jeho získané roky pojištění, dosavadní výdělky a počet vyloučených dnů.

Proč je dobré službu IDA používat?

ČSSZ novým projektem reaguje na poměrně velkou poptávku lidí v produktivním věku, kteří se zajímají o své důchodové nároky s dostatečným předstihem.

Pro koho je služba IDA určena?

Služba IDA je určena každému pojištěnci, který dosáhl věku alespoň devatenácti let a zároveň získal alespoň jeden rok placeného pojištění. IDA pracuje zásadně s údaji obsaženými v evidenci ČSSZ, doplnit chybějící doby umožňuje pouze u těch dob pojištění, kterými ČSSZ nemusí disponovat a u kterých se zároveň jedná o doby, k nimž má každý pojištěnec příslušné doklady – jde o dobu studia na střední,

vyšší odborné či vysoké škole, dobu vojenské nebo civilní služby, poslední dva roky výdělečné činnosti a v neposlední řadě dobu péče o dítě do čtyř let jeho věku, která je u žen dosazena službou automatizovaně po zadání data narození dítěte. Cílem služby IDA je poskytnout uživateli informace týkající se jeho důchodových nároků, a to s maximálním využitím dat uložených v databázi ČSSZ a s minimalizací požadavků na doplnění či úpravy ze strany uživatele. To vše proto, aby takto poskytnutá informace byla co nejautentičtější. Jak službu jednoduše použít, se dozvíte ve videu na ePortálu ČSSZ.

Jak přesné údaje ze služby IDA získáme?

Služba IDA neprovádí výpočet výše starobního důchodu do budoucna. Pracuje s informacemi o dosavadních výdělcích a získaných dobách pojištění konkrétního pojištěnce. Na základě takto získaných údajů a predikce ekonomické aktivity pojištěnce až do dosažení důchodového věku stanoví přibližnou hodnotu důchodového nároku vyjádřenou v současné hodnotě peněz v aktuálním okamžiku. Výpočet záměrně nezahmje budoucí valorizace důchodů ani inflaci a další faktory. Tyto faktory mohou být pro pojištěnce

značně matoucí, pokud nebude mít současně k dispozici informaci, jaká bude reálná hodnota finančních prostředků například za dvacet let. Díky tomu, že IDA ukáže, jak by mohla v daný okamžik vypadat výše starobního důchodu v současné hodnotě peněz, si může člověk lépe představit, o jakou částku se sníží jeho měsíční příjem oproti dosavadní mzdě či platu, a vyhodnotit, jak se nejlépe připravit na pokles příjmů v důsledku přechodu do starobního důchodu. Služba má jednoduchý design, který zaručí snadnou orientaci v zobrazovaných údajích týkajících se budoucích důchodových nároků.

Proč lze službu IDA spustit pouze po přihlášení elektronickou identitou?

Služba pracuje s konkrétními údaji konkrétního pojištěnce. Tyto údaje jsou velmi detailní a je třeba zajistit jejich ochranu. Poskytnout tyto údaje je proto možné pouze pojištěnci, kterého se týkají. ČSSZ pracuje se standardními nástroji eGovernmentu, a pro elektronickou identifikaci proto využívá elektronickou identitu, která garantuje, že informace jsou poskytovány danému pojištěnci.

**Oddělení komunikace ČSSZ,
Tiskové oddělení MPSV**

Informace pro seniory

Akademie třetího věku

Akademie třetího věku (A3V) ročník 2021/2022, pořádaná Centrem sociálních služeb Jeseník, Centrem společných aktivit a městem Jeseník, bude začínat v rámci *Dnů seniorů města Jeseníku 2021* úvodní cestovní přednáškou Jany Šimkové a Františka Novotného *Nepál*.

Přednáška se uskuteční ve čtvrtek 30. září 2021 v 15.00 v prostorách Centra společných aktivit, na ulici 28. října 870/18 (v nové budově Knihovny V. Priessnitze). Stejně prostory budou hostit i druhou přednášku A3V Lukáše Abta *Jesenické prameny*, která se uskuteční 21. října 2021 v 16.00.

Kontaktní osobou je Bc. Alena Kalinová, odbor sociálních věcí a zdravotnictví, Městský úřad Jeseník, tel.: 584 498 406. Více informací najdete na www.cssjes.cz.

Cvičení pro seniory

Od 1. 9. 2021 se rozšiřuje cvičení jógy pro seniory, a to na pondělí, úterý, středu a čtvrtek od 10.00 do 11.00.

Úterní hodina je určena pro začátečníky. Cvičení probíhá ve FIT:KO Jeseník, Tovární 202/3 (areál JVS).

Změny u Senior Taxi

Tiskopisy k vyřízení služby Senior Taxi města Jeseníku (žádost, plnou moc) najdete na stránkách města Jeseník, www.jesenik.org. Můžete je vyřídit také osobně v budově IPOS, K. Čapka 1147/10, 4. patro, blok A (vpravo od výtahu), dveře č. 406 nebo **nově** v budově městského úřadu, **Tovární ul. 1287/4**, v přízemí, v kanceláři pokladny (na místo zrušené kanceláře CzechPoint v přízemí radnice).

Od 1. 10. 2021 ukončí taxi službu Taxi z Yesu jízdy pro Senior Taxi Jeseník a aktuálně je možné si objednat Senior Taxi u OK TAXI na tel.: 775 021 292.

Dotazy: Alena Kalinová, tel.: 584 498 406, e-mailová adresa: alena.kalinova@mujes.cz, (IPOS) ul. K. Čapka 1147/10, blok A, 4. patro, dveře č. 406.

Alena Kalinová

Sbírka Bílá pastelka

Ve dnech 11. až 13. října, v plném nasazení a s jasným cílem pomáhat nevidomým a slabozrakým lidem vidět svět, to je sbírka *Bílá pastelka*.

Ve sbírkových dnech budete mít možnost potkat v ulicích města dobrovolníky s novými kasičkami, které jsou vybaveny také QR kódem pro možnost bezkontaktní platby. Za příspěvek jsou jako poděkování nabízeny bílá pastelka a kalendář ve tvaru pastelky. Výtěžek sbírky je určen na zajištění speciálních služeb pro nevidomé a slabozraké v rámci celé České republiky, např. na pomoc s návratem do běžného

života lidem, kteří přišli o zrak v dospělosti, dále na zaměstnávání lidí se zrakovým postižením, na nácvik chůze s bílou holí a výcvik vodicích psů, na výuku práce s počítačem se speciálním programem apod. Více informací naleznete na bilapastelka.cz. Pořadatelem sbírky je Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých České republiky.

SONS Jeseník

Program činnosti Klubu turistů Jeseník na měsíc říjen

Klub turistů pro vás připravil dva výlety na měsíc říjen. V případě nepříznivého počasí může dojít ke změně tras.

sobota 16. října
Rejvíz – Mechové jezírko – Zlatý chlum – Křížový vrch – Jeseník
délka trasy: 12 km
autobus v 7.45
vycházku připravil K. Dušek

čtvrtek 21. října
Karlova Studánka – Švýčárna, tur. chata – Červenohorské sedlo
délka trasy: 17 km
autobus v 7.45
vycházku připravila E. Havrilová

**Virtuální
Univerzita
třetího věku**

Provozně ekonomická
fakulta

Dne 5. října 2021 v 9.00 v Klubu seniorů v Jeseníku (Dukelská 718), zahajujeme další, již XXIII. blok (zimní semestr) studia virtuální univerzity třetího věku na téma.

Genealogie - hledáme své předky

Kurz posluchače seznámí se základními pojmy z oblasti genealogie (rodopisu) a poskytne jim informace o tom, jak začít pátrat po svých předcích. Průvodcem tématu a vedoucím lektorem bude **Ing. Mgr. Martin Slaboch, Ph.D.**

- Úvod do genealogie a její dějiny – 5.10.2021
- Jak se tvoří rodokmen. Příbuzenství ve světě – 19.10.2021
- O matrikách – 2.11.2021
- Využití archivních materiálů ke studiu předků – 16.11.2021
- Vývoj našich příjmení. Genealogie a genetika – 30.11.2021
- Rodové kroniky a srazy – 14.12.2021

Těšíme se na setkání s Vámi ☺

Za konzultační středisko Jeseník Bc. Alice Lenerová
(alice.lenerova@cssjes.cz, tel.: 584 411 391, mob.: 737 241 059)
Více na www.e-senior.cz

Sudetikus, z.s.
ve spolupráci se SVČ a zařízení pro DVPP DUHA Jeseník pořádá

BAZAR

OBLEČENÍ - OBUTÍ PRO DĚTI
/PODZIM - ZIMA 2021/

Výkup:	PO	11.října	10.00 – 17.00
Prodej:	ÚT	12.října	8.30 – 18.00
	ST	13.října	8.30 – 18.00
Vyúčtování:	PÁ	15.října	12.30 – 17.00

Bazar probíhá v CSA Jeseník – přizemí nové knihovny u divadla

Vzhledem k omezenému prostoru **vybíráme pouze 20 věcí od každé přítomné osoby.** Pečlivě vybírejte oblečení vel. 0 – 164 (rifle pouze do vel 140). Ihned vyřadíme oblečení špinavé, roztrhané, z nevhodných materiálů, letní oblečení, obutí a oblečení pro dospělé. Soupravy sešijte.

Lze přinést hračky, stavebnice, kočárky a postýlky pro panenky, odrážedla, kojenecké potřeby, lepopřela, hry a knihy. Nevybíráme kočárky, kola, lyže, sáně a věci větších rozměrů.

Neprodané věci je nutné vyzvednout v pátek 15.10. V případě, že si věci nevyzvednete v den vyúčtování, účtujeme poplatek 100,-Kč.

Informace : 584 401 262 , 774 577 900

9.10. 2021 14-19h
bývalý klášter Voršilek (ZŠ Prácheňská)

Dýňová slavnost Jeseník

SILESIAŇ COUNTRY BAND
DOWN BEAT DIXIELAND BAND
JESEŇIČTÍ TRUBAČI
KOUZELNÍK MIKULÁŠ
DĚTSKÁ DISKOTÉKA / DJ IVO PETRKOVSŤKÝ

TVOŘIVÉ DÍLNY • JARMARK • ROZSVĚCENÍ DÝŇI
A DALŠÍ DOPROVODNÝ PROGRAM...

SOUTĚŽE - ZAPOJTE SE I VYI
O NEJHEZČÍ VYŘEZÁVANDU DÝŇI
O NEJLEPŠÍ DÝŇOVOU BUCHTU
O NEJVĚTŠÍ DÝŇI REGIONU

Na akci budeme fotit!

SPOLUPRÁCE:

TÝDEN KNIHOVEN

4. 10. - 10. 10. 2021

Pondělí 4. 10. Čtení pro nejmenší
9.30 - 12.00 s MRC Krteček
Půjčovna pro děti a mládež

Úterý 5. 10. Kuba Frank: Srí Lanka
17.00 cestopisná přednáška
Hudební sál, 2. patro

Středa 6. 10. Ulov si knihu
na náhodných místech ve městě
budou rozmístěny knihy zdarma

Čtvrtek 7. 10. Zuzana Pospíšilová dětem
15.00 beseda se spisovatelkou
Půjčovna pro děti a mládež

Pátek 8. 10. Bazar knih
8.00 - 17.00 Učebna PC, přizemí

Upomínková amnestie V průběhu celého týdne vám promineme upomínku za pozdě vrácené knihy

Knihovna
Víceúčelová Půjčovna v Jeseníku

MKZ Jeseník. Vstupné 220 Kč. Koncert se koná za finanční spoluúčasti Olomouckého kraje.

Pořádá Olomoucký kraj, Město Jeseník a MKZ Jeseník ve spolupráci s PLL.

pondělí 1. listopadu v 19.00

Divadlo Petra Bezruče

CAVEMAN

Máte chuť se rozesmát až k slzám? Přijďte se podívat na slavnou one man show o tom, co dělá muže mužem a ženu ženou, o rozdílech mezi námi, o lásce, partnerství a vtipně utajených kvalitách obou pohlaví. **Autor:** Rob Becker. **Režie:** Patrik Hartl. **Texty písní:** David Kraus. **Hrají:** Jakub Slach, Jan Holík. Prodej vstupenek v rezervčním systému MKZ Jeseník. Vstupné 390 Kč v předprodeji, 450 Kč v den konání akce.

Pořádají MKZ Jeseník.

Výstavy

13. července – 17. října

Galerie, TIC Jeseník (Katovna)

VENDULA CHALÁNKOVÁ: BOHUDÍKY

Výstava děl známé umělkyně Venduly Chalánkové představuje její proslulé komiksy, ilustrace knih pro děti i dospělé, spolupráci s Českou televizí, jejímž výsledkem jsou například animované klipy k lidovým písničkám, i autorčiny malby. Součástí výstavy je také malá výtvarná pracovna, do níž zveme děti i tvořivé dospělé. Výstava se koná za podpory Ministerstva kultury ČR a Olomouckého kraje. Kurátorka výstavy: Lucie Štůlová Vobořilová. Otevřeno: pondělí–pátek 13.00–17.00, sobota 10.00–13.00. Vstupné dobrovolné.

Pořádají MKZ Jeseník.

18. září – 31. října

Foyer Kina Pohoda

JESENÍK 2025

V rámci festivalu *Jesnění* proběhne v Kině Pohoda vernisáž *Jeseník 2025*. Na výstavě budou představeny urbanistické návrhy studentů Fakulty architektury VUT v Brně, které na příkladech konkrétních řešení pro několik lokalit v Jeseníku představují možný vývoj města v duchu udržitelného urbanismu. Vernisáž se koná 18. září v 19.30. Vstup volný.

Pořádají MKZ Jeseník.

22. října – 5. prosince

Galerie, TIC Jeseník (Katovna)

ADAM KAŠPAR: POKOJNÍ A HNĚVIVÍ, VYVŘELÍ A USAZENÍ

Výstava děl krajináře Adama Kašpara představuje umělcovy obrazy realisticky zachycující celky i detaily horské prostředí nejen Jeseníků a také jeho další aktuální tvorby. Pro děti a jejich rodiče bude k dispozici průvodce, který jim přiblíží vybraná díla a nabídne drobné hry a úkoly přímo ve výstavě. Výstava se koná za podpory Ministerstva kultury ČR. Kurátorka: Lucie Štůlová Vobořilová. Otevřeno: pondělí–pátek 13.00–17.00, sobota 10.00–13.00. Vstupné dobrovolné.

Pořádají MKZ Jeseník.

Vlastivědné muzeum Jesenícka

PŘEDNÁŠKY:

čtvrtek 21. října v 18.00

Rytířský sál Vodní tvrže

ZAJÍMAVÉ BOTANICKÉ LOKALITY NA JESENICKU

Největším bohatstvím Jesenícka je bezesporu zdejší příroda. Od nížin na Vidnavsku po vrchol Pradědu panují velmi rozličné přírodní podmínky. V nejvyšších partiích hor se dosud zrcadlí poslední doba ledová, zatímco kulturní krajina zemědělsky obhospodařovaného podhůří je výslednicí přírodních procesů a mnohasetletého působení člověka. Také květena různých

koutů Jesenícka je proto velmi rozmanitá a v mnoha ohledech jedinečná. Na přednášce se seznámíme s vybranými botanickými lokalitami, které dobře reprezentují bohatství a pestrost jesenícké flóry. Přednášející: Mgr. Vojtěch Taraška. Vstup zdarma.

EXKURZE:

sobota 9. října

ÚDOLÍM ČERNÉHO POTOKA

Geologicko-geomorfologická exkurze

Černý potok se vine nejčernější částí Žulovské pahorkatiny. Místy malebně meandruje, někde vyhlodal v žulovém masivu strmé kaňony a jinde zase obnažil robustní skalní útvary. Jeho šterkové naplaveniny z dob ledových nacházíme vysoko nad dnešní hladinou potoka. Na společné exkurzi, vedoucí od Andělských Domků u Žulové po soutok Černého potoka s Vidnavkou ve Velké Kraši, si tyto jevy představíme. Délka trasy kolem 15 km.

Začátek: vlakové nádraží v Žulové, 10.15. Konec: Velká Kraš, kolem 17.00. Účast bezplatná. Provází: Mgr. Martin Hanáček, Ph.D., geolog. Kontakt: geolog@muzeumjesenik.cz, HanacekM@seznam.cz, tel.: 732 191 686.

ČTENÍ:

pátek 8. října

PODZIMNÍ PÁSMO JESENÍKY A PODHŮŘÍ V DÍLE SLEZSKÉHO BUDITELE FRANTIŠKA SLÁMY

1. DÍL – Z OPAVY DO OSOBLAHY

Zajímá-li vás, jak na oblast Opavska, Bruntálska, Jesenícka či nejvyšších horských poloh nahlížel před více než 130 lety český buditel František Sláma, přijměte pozvání na třídní pořad, jenž proběhne ve Zdravé kavárně vždy od 18.00. Těšit se na vás bude Mgr. Matěj Matela, odborný pracovník VMJ. Vstupné 20 Kč, nutná rezervace a zakoupení vstupenek předem.

Městská kulturní zařízení Jeseník

Kino Pohoda

pátek 1. 10. v 16.30

FREE GUY / akční – dobrodružný – komedie / USA 2021 / dabing / 118 min. / Bankovní úředník zjistí, že je ve skutečnosti nehrateľnou postavou ve videohře. Musí tedy přepsat vlastní příběh. / Vstupné 130 / 110 Kč / do 12 let nevhodné

pátek 1. 10. v 19.30

NENÍ ČAS ZEMŘÍT / akční – dobrodružný – krimi / Velká Británie, USA 2021 / titulky / 163 min. / Vstupné 150 Kč / do 15 let nepřístupné

sobota 2. 10. v 16.00

NENÍ ČAS ZEMŘÍT / akční – dobrodružný – krimi / Velká Británie, USA 2021 / titulky / 163 min. / Vstupné 150 Kč / do 15 let nepřístupné

sobota 2. 10. v 19.30

NENÍ ČAS ZEMŘÍT / akční – dobrodružný – krimi / Velká Británie, USA 2021 / titulky / 163 min. / Vstupné 150 Kč / do 15 let nepřístupné

neděle 3. 10. v 15.00 DNY SENIORŮ

ZÁTOPEK / životopisný – drama / Česko 2021 / 131 min. / Vstup pouze pro seniory

úterý 5. 10. v 19.30

ZBOŽŇOVANÝ / komedie – drama / Česko 2021 / 102 min. / Vstupné 130 Kč

středa 6. 10. v 19.30 FILMOVÝ KLUB

JEDNOTKA INTENZIVNÍHO ŽIVOTA / dokumentární / Česko 2021 / 76 min. / Vstupné 100/60 Kč / do 12 let nepřístupné

čtvrtek 7. 10. v 19.30

KAREL / dokumentární / Česko 2020 / 133 min. / Vstupné 130 Kč / mládeži přístupné

pátek 8. 10. v 16.30

KAREL / dokumentární / Česko 2020 / 133 min. / Vstupné 130 Kč / mládeži přístupné

pátek 8. 10. v 19.30

SHANG-CHI A LEGENDA O DESETI PRSTECH / akční / USA 2021 / dabing / 3D / 133 min. / Superhrdina čínského původu Shang-Chi je konfrontován se svou minulostí / Vstupné 150 Kč / do 12 let nevhodné

sobota 9. 10. v 16.30

MYŠI PATŘÍ DO NEBE / animovaný – dobrodružný – rodinný / Česko 2021 / 87 min. / Může mezi malou myškou a velkým lišákem vzniknout opravdové přátelství? / Vstupné 130 / 110 Kč / mládeži přístupné

sobota 9. 10. v 19.30

NENÍ ČAS ZEMŘÍT / akční – dobrodružný – krimi / Velká Británie, USA 2021 / titulky / 163 min. / James Bond, agent 007, skončil aktivní službu a užívá si zaslužený odpočinek. Klid však nemá dlouhého trvání. / Vstupné 150 Kč / do 15 let nepřístupné

neděle 10. 10. v 15.00

LUCA / animovaný – rodinný / USA 2021 / dabing / 96 min. / Na italské riviéře roste silné přátelství mezi lidskou bytostí a mořskou příšerou převlečenou za člověka. / Vstupné 130 / 110 Kč /

úterý 12. 10. v 19.30

KAREL / dokumentární / Česko 2020 / 133 min. / Celovečerní film přináší ojedinělý pohled do soukromí a do duše Karla Gotta. / Vstupné 130 Kč

středa 13. 10. v 19.30 FILMOVÝ KLUB

CO NEJDÁLE ODSUD / drama / Polsko, Irsko 2020 / titulky / 93 min. / Příběh Olgy, která touží po větší životní nezávislosti. / Vstupné 110 / 60 Kč / mládeži přístupné

čtvrtek 14. 10. v 19.30

ZBOŽŇOVANÝ / komedie – drama / Česko 2021 / 102 min. / Vaše tajemství vás nakonec vždycky dostihnou, a kdo žije s nevěrou, musí počítat s následky. / Vstupné 130 Kč

pátek 15. 10. v 16.30

VENOM2: CARNAGE PŘÍCHÁZÍ / akční – sci-fi – thriller / USA 2021 / titulky / 120 min. / Venom, jedna z nejlepších a nekomplexnějších komiksových postav společnosti Marvel, se vrací. / Vstupné 130 Kč / mládeži přístupné

pátek 15. 10. v 19.30

LÁSKA NA ŠPIČKÁCH / komedie – romantický / Česko 2021 / 102 min. / Láska, tanec, radost, trochu dramatu, ale hlavně hodně pozitivní energie a komedie... / Vstupné 130 Kč / mládeži přístupné

sobota 16. 10. v 10.00

MYŠI PATŘÍ DO NEBE / animovaný – dobrodružný – rodinný / Česko 2021 / 87 min. / Může mezi malou myškou a velkým lišákem vzniknout opravdové přátelství? / Vstupné 130 / 110 Kč /

sobota 16. 10. v 19.30

VENOM2: CARNAGE PŘÍCHÁZÍ / akční – sci-fi – thriller / USA 2021 / dabing / 3D / 120 min. / Venom, jedna z nejlepších a nekomplexnějších komiksových postav společnosti Marvel, se vrací. / Vstupné 130 Kč / mládeži přístupné

úterý 19. 10. v 19.30

ATLAS PTÁKŮ / drama / Česko, Slovinsko, Slovensko 2021 / 90 min. / Mohou moderní komuni-

kační technologie využít slabá místa v komplikovaných rodinných vztazích? **Vstupné 130 Kč** / do 12 let nepřístupné

středa 20. 10. v 19.30 FILMOVÝ KLUB

SMOLNÝ PICH ANEB PITOMÝ PORNO / drama – komedie – erotický / Česko, Rumunsko 2021 / titulky / **108 min.** / Kariéra učitelky se ocitne v ohrožení, když se na internetu objeví nevhodné video. **Vstupné 100 / 60 Kč** / do 18 let nepřístupný+

čtvrtek 21. 10. v 19.30

LÁSKA NA ŠPIČKÁCH / komedie – romantický / Česko 2021 / **102 min.** / Lásky, tanec, radost, trochu dramatu, ale hlavně hodně pozitivní energie a komedie... / **Vstupné 130 Kč** / mládeži přístupné

pátek 22. 10. v 18.00

CHCI TĚ, JESTLI TO DOKÁŽEŠ + beseda s režisérkou / dokumentární / Česko 2021 / **84 min.** / Osobitá tragikomédie o tom, že každý potřebuje lásku. / **Vstupné 130 Kč** / do 12 let nepřístupné

sobota 23. 10. v 16.30

VENOM 2: CARNAGE PŘICHÁZÍ / akční – sci-fi – thriller / USA 2021 / dabing / **100 min.** / Venom, jedna z nejlepších a nejkompaktnějších komiksových po-

stav společnosti Marvel, se vrací. / **Vstupné 130 Kč** / mládeži přístupné

sobota 23. 10. v 19.30

DUNA / dobrodružný – sci-fi / USA 2021 / dabing / **144 min.** / Kdo zastaví mocenské boje uvnitř galaktického Impéria, v nichž jde o ovládnutí planety Arrakis zvané Duna? / **Vstupné 150 Kč** / mládeži přístupné

neděle 24. 10. v 15.00

DRAČÍ ZEMĚ / animovaný – rodinný / Německo 2020 / dabing / **93 min.** / Rodinný film s trojicí neobvyklých hlavních hrdinů, drakem, zlodějíčkem a horským šotkem. / **Vstupné 130 / 110 Kč**

úterý 26. 10. v 19.30

MINUTA VĚČNOSTI / drama – thriller / Česko 2021 / **81 min.** / **Vstupné 130 Kč** / mládeži přístupné

středa 27. 10. v 17.00 SENIOR KLUB

MATKY / komedie / Česko 2021 / **95 min.** / Čtyři nejlepší kamarádky s rozdílnými životními osudy / **Vstupné 120 / 60 Kč** / do 12 let nepřístupné

středa 27. 10. v 19.30 FILMOVÝ KLUB

ZBOROV / drama – válečný / Československo 1938 / **109 min.** / Digitálně restaurovaná válečná filmová

epopej. / **Vstupné 100 / 60 Kč** / mládeži přístupné

čtvrtek 28. 10. v 19.30

SHANG-CHI A LEGENDA O DESETI PRSTECH / akční / USA 2021 / titulky / **133 min.** / Superhrdina čínského původu Shang-Chi je konfrontován se svou minulostí. / **Vstupné 130 Kč** / do 12 let nevhodné

pátek 29. 10. v 19.30

NENÍ ČAS ZEMŘÍT / akční – dobrodružný – krimi / Velká Británie, USA 2021 / titulky / **163 min.** / James Bond, agent 007, skončil aktivní službu a užívá si zasloužený odpočinek. Klid však nemá dlouhého trvání. / **Vstupné 150 Kč** / do 15 let nepřístupné

sobota 30. 10. v 19.30

KURZ MANŽELSKÉ TOUHY / komedie – drama / Česko 2021 / **90 min.** / Pět manželských párů si přeje navrátit touhu a vášně do svých životů. / **Vstupné 150 Kč** / do 12 let nepřístupné

neděle 31. 10. v 15.00

RAYA A DRAK / animovaný – rodinný / USA 2021 / dabing / **114 min.** / Raya během své cesty za záchranu světa zjistí, že je zapotřebí nejen dračí kouzlo, ale především důvěra. / **Vstupné 130 / 110 Kč**

Kurzy tance a společenské výchovy, to je základ do života

Před dvěma týdny byly zahájeny *Kurzy tance a společenské výchovy*, pořádané MKZ Jeseník. Tyto tradiční kurzy patří do základní výbavy mladého člověka již po desetiletí.

Taneční kurzy vede Iva Obšilová, zkušená lektorka, která si během aktivní kariéry vytančila výkonnostní třídu A ve sportovním tanci a poté se začala naplno věnovat trénování. Nyní je profesionální členkou Svazu učitelů tance s licencií trenér sportovního tance třídy II. Kurzy společenského tance vede již 34 let, nejdříve v jižních Čechách a nyní u nás v Jeseníku. „Svět kolem nás se změnil, ale mladí lidé zůstávají stejní. Mají podobné sny, touhy i starosti jako mládež tehdy. Pouze, snad kvůli úspěchanosti doby, panuje celkově daleko menší povědomí o pravidlech společ-

enského chování. O to větší zodpovědnost cítím za to, abych mladou generaci s pravidly etikety seznámila, k tomuto účelu také organizujeme praktickou lekci stolování s večerí,“ vysvětluje Iva Obšilová.

Co se týká taneční části, základní společenské tance jako waltz, tango, valčík, quickstep, blues, z latiny pak samba, čača a jive zůstávají nezměněné. Mění se pouze doplňkové tance dle módních směrů či zvážení lektora. V současné době se lidé rádi vracejí i k prvorepublikovým, dosti zábavným tancům. „Dříve rodiče či prarodiče žáků byli přítomni na každé

lekcí. Vytvářeli nádhernou, pozitivní atmosféru, protože mladým tanečnickům fandili a výkony často odměnili potleskem. Navíc měli jistotu, že jejich dorostenec skutečně do kurzu dojde. Přítomnost těchto rodinných diváků mi zde v Jeseníku trochu chybí, ale věřím, že se to do budoucna změní. Taký musím vyjádřit velkou pochvalu MKZ Jeseník za skvělou organizaci a bezchybné technické zajištění kurzů,“ dodává Iva Obšilová.

Zveme všechny rodiče, kteří by chtěli vidět první taneční pokroky svých dětí (a jsou ochotni obléci se společensky), na jakoukoliv následu-

jící lekci tanečních kurzů do sálu budovy IPOS – především ale na lekci prodlouženou a závěrečnou, která je přístupná i širší veřejnosti. Těšit se na vás bude lektorka Iva Obšilová s tanečním kolegou Martinem Sochorem. (jm)

MČR v orientačním běhu

Okres Jeseník po čase opět přivítá špičkové orientační běžce. V náročných lesních terénech známých jako „Venušiny misky“ se totiž bude konat hned dvojitý mistrovství České republiky.

V sobotu 9. října nás čeká závod tříčlenných štafet, v neděli pak budou ve stejném prostoru soutěžit sedmičlenná smíšená klubová družstva. Tento dvojjazykový je vrcholem domácí klubové soutěže, na níž se představí také reprezentanti ČR, např. z našeho regionu poběží v dresu Severky Šumperk Vojtěch Král či jeho klubi-

bová kolegyně Tereza Janošíková. Centrum závodů bude na louce u rybníka Širava východně od Kobylé (GPS: 50.3411369N, 17.1357403E), sobotní závod začíná ve 12.00, v neděli závodníci odstartují v 9.00. Stránky závodů naleznete na webové stránce: <http://mcr2021.obopava.cz/>.

Martin Schuster

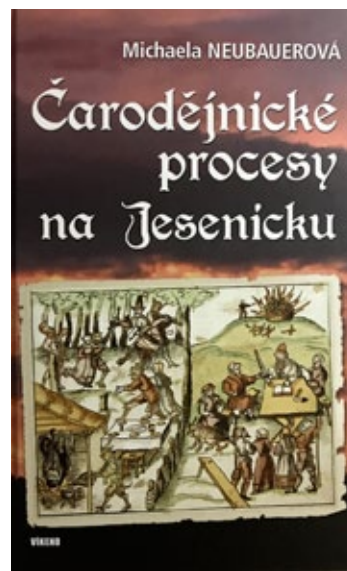

Křest knihy Čarodějnické procesy na Jesenicku Michaely Neubauerové

Po ročním odkladu bude pokřtěna kniha shrnující nejnovější poznatky k dějinám čarodějnických procesů na jesenickém a zlatohorském panství v 17. století, která je zároveň podána formou jednotlivých čarodějnických případů pro nejširší veřejnost.

Křest se uskuteční v pátek 15. října 2021 v 18.00 v Rytířském sále Vodní tvrze a bude spojen s malou přednáškou autorky knihy, archivářky a historičky Michaely Neubauerové, která kromě prezentace samotné monografie představí dosavadní výzkum k tématu, stejně jako místní významné badatele, kteří se jím v minulosti zabývali, zejména dr. Rudolfa Zuberu a Vítězslava Zemanu. Vstupné dobrovolné.

Vlastivědné muzeum Jesenícka

Stand up comedy show.
www.nastojaka.cz

na stořáka

live

Jeseník

7. října 2021
od 19,00 hodin

Divadlo Petra Bezruče v Jeseníku
Daniel Čech, Iva Pazderková,
Vojtěch Závěský

Vstupné v předprodeji 220 Kč, v den konání akce 270 Kč.
Prodej vstupenek v rezervačním systému MKZ Jeseník.
Více informací na www.mkzjes.cz.

Jeseník
město v srdci přírody

4. - 10. října 2021

222
let od narození
Vincenze
Priessnitz

Priessnitzova léčebná lázeň

TÝDEN VINCENZE PRIESSNITZE

PONDĚLÍ 4.10. 14:00 – 16:00 Otevření kaple a hroby VP na Ripperově promenádě
15:00 Komentovaná prohlídka Muzea VP – rodního domu VP
19:00 Slavnostní rozsvícení sanatoria Priessnitz s trubači
19:30 Koncert jazzového dua BSTWICE | Zrcadlový sál | vstupné 100 Kč

ÚTERÝ 5.10. 10:00 Komentovaná prohlídka Muzea VP – rodního domu VP
15:00 B. Tinzová: Přednáška „o Sofii Priessnitzové“ | Zrcadlový sál
19:00 Koncert Trio BREJLE | Zrcadlový sál | vstupné 100 Kč

STŘEDA 6.10. 14:00 – 16:00 Priessnitzův kvíz pro děti a rodiče | start u hudebního altánu
18:00 M. Matela: „Když v lázních pobýval arceivoda
Evižen Habsburský“ | Přednáška, Zrcadlový sál
19:00 K. Growska: „S Priessnitzem Evropou křídlem králem“ | Přednáška, Zrcadlový sál

ČTVRTEK 7.10. 10:00 – 16:00 Den zdraví před LD Priessnitz nebo v Kongresovém sále
15:00 Komentovaná procházka po pramenech a Hájí Vily Ozdřavy (sraz LJC)
19:00 Film Vincenz Priessnitz v Zrcadlovém sále

PÁTEK 8.10. 10:00 – 16:00 Tradiční jarmark na Ripperově promenádě
20:00 Slavnostní koncert Petra Bendeho | Kongresový sál | vstupné 200 Kč
Možnost zakoupení vstupenek na recepci Priessnitz, v LJC nebo na místě.

SOBOTA 9.10. 15:00 Koncert Dechového orchestru mladých ZUŠ Jeseník a Orchestru
Euroregionu Praděd z Polska v Kongresovém sále | vstupné dobrovolné
19:00 Taneční večer s BT Nova ve Wiener Kaffeehaus | vstupné 150 Kč

NEDĚLE 10.10. 10:00 – 12:00 Otevření lázeňské vyhlídky sanatoria Priessnitz
14:00 – 16:00 Otevření kaple a hroby VP na Ripperově promenádě
15:00 Slavnostní mše svatá za rodinu Priessnitzovu | Zrcadlový sál

Na sklo budou položovány fotografie a videopřehledy | Prosíme o dobručování aktuálních vládních opatření

Knihovna
Vincenze Priessnitze v Jeseníku

STÁLE OKOUZLENÁ KVĚTA FIALOVÁ

Projekce televizního dokumentu o Květě Fialové. Jednoho dílu z cyklu Magické hory Čech a Moravy a krátká beseda s prezentací Prostonárodní kuchařky Květy Fialové. Uvádí Martin Slunečko.

HUDEBNÍ SÁL CSA
(KNIHOVNA V. P.)

15 | 10 | 2021

17:00

Prodej vstupenek v rezervačním systému MKZ Jeseník VSTUPNÉ 50 Kč

DIVADLO ŠUMPERK

die
AUBERFLÖTE
31. September 1781 Freizeittheater
Peter Shaffer

AMADEUS

PÁTEK 15 | 10 | 2021 START 19:00

PROJEKCE VSTUPENKA V REZERVAČNÍM SYSTÉMU MKZ JESENÍK
VSTUPNÉ V PŘEDPRODEJI 350 Kč,
V DEN KONÁNÍ AKCE 390 Kč.
VÍCE INFORMACÍ:
WWW.MKZJES.CZ / TEL: +420 773 588 001

DIVADLO PETRA BEZRUČE | JESENÍK

překlad: Martin Hliský
úprava a režie: Zetěl
premiéra: 8. 2. 2020

Jeseník

Priessnitzův týden „222“ oslaví místního velikána

V pondělí 4. října uplyne 222 let od narození zakladatele jesenických lázní Vincenze Priessnitze (1799–1851). Zároveň odstartuje pestrý program Priessnitzova týdne. Návštěvníky čekají koncerty, exkurze, přednášky s historickou tematikou, ale také *Den zdraví* nebo *Tradiční jarmark*.

Slavnostní pohled na rozsvícení sanatorium v pondělí 4. října od 18.30 symbolicky zahájí oslavy, a to za doprovodu hudebního vystoupení tubačů. Možnost navštívit Muzeum Vincenze Priessnitze v rodném domku zakladatele vodoléčby se v rámci týdne naskytne hned dvakrát: poprvé v pondělí 4. října od 15.00, podruhé v úterý 5. října od 10.00. Ve stejný den se v Zrcadlovém sále od 15.00 koná přednáška ředitelky jesenického archivu Bohumily Tinzové,

věnovaná manželce zakladatele lázni Sophii Priessnitzové. Rovněž v Zrcadlovém sále se ve středeční podvečer uskuteční přednáškový dvojblok odborníků z Vlastivědného muzea – povídání historika Matěje Mately *Když v lázních pobýval vévoda Evžen Habsburský*, na které naváže Květoslav Growka s tématem *S Priessnitzem Evropou křížem krážem*.

Bohatá je také hudební nabídka, na koncertech v Zrcadlovém sále se představí kapely 88Twice a Brejle.

V Kongresovém sále se pak návštěvníci mohou těšit na koncert Petra Bendeho v pátek od 20.00 a Dechového orchestru mladých společně s polským Orchestrem Euroregionu Praděd v sobotu 9. října od 15.00. Taneční večer s BT Nova se koná v sobotu ve Wiener Kaffeehaus.

Dvě celodenní akce se uskuteční ve čtvrtek, kdy je na programu *Den zdraví*, a v pátek, kdy na promenádě proběhne *Tradiční jarmark*. Součástí týdne jsou i další akce, jako projekce

filmu, komentovaná procházka po pramenech nebo otevření vyhlídky – všechny je možné dohledat na samostatných plakátech. Týden Vincenze Priessnitze zakončí v neděli 10. října slavnostní mše svatá v Zrcadlovém sále. Na pořádání Priessnitzova týdne se podílejí Priessnitzovy léčebné lázně, Vlastivědné muzeum Jesenicka, Státní okresní archiv Jeseník, Společnost Vincenze Priessnitze a Olomoucký kraj.

(jg)

Pomáhejme, když můžeme – pomoc pro malého Míšu

V pátek 3. září proběhl v areálu policie v Jeseníku *Den bezpečnosti*, v jehož rámci se uskutečnilo také předání finanční pomoci pro malého Míšu. Sbírkou *Pomáhejme, když můžeme* každoročně pořádají Priessnitzovy léčebné lázně společně s Kontem Bariéry a Policií ČR. Sběrka je letos věnována rodině Míši Vlčka, který má již od narození dětskou mozkovou obrnu.

Cílem sbírky je získat prostředky potřebné k zakoupení přístroje na domácí rehabilitaci, prostředky na speciální neurorehabilitační léčebný program a případně také natolik potřebné kompenzační pomůcky pro zlepšení efektu rehabilitace. Za finanční dary do sbírky děkujeme policistům a občanským zaměstnancům územního odboru Policie ČR Jeseník, společnosti Priessnitzovy léčebné lázně a jejím zaměstnancům, obci Česká Ves a jejím zaměstnancům a radním, společnosti UNISTAV, městu Jeseník, Střední prů-

myslové škole Jeseník, panu senátorovi Miroslavu Adámkovi, Hasičskému záchrannému sboru – územní odbor Jeseník a zaměstnancům Vojenské lázeňské léčebny Jeseník.

Do sbírky stále můžete přispět i vy, a to zasláním libovolné částky na účet Konta Bariéry. Více informací naleznete na webové stránce: <https://www.kontobariery.cz/Pribehy/Komu-muzete-pomoci/Neurorehabilitace-pro-Misu>.

„Vloni v říjnu jsme byli poprvé na čtyřtýdenním neurorehabilitačním programu v Klimkovicích. Už po

pár dnech v lázních byly vidět pokroky. I proto Míša dostal na konci pobytu doporučení od všech fyzioterapeutů, aby pobyt za půl roku zase zopakoval,“ líčí Míšova maminka. V březnu odjela s chlapečkem na další pobyt a výsledky byly opět znát. Míša ušel pár krůčků nejen s oporou, ale dokonce i bez opory!

„Aby jednou chodil úplně sám, k tomu vede ještě dlouhá cesta plná dřiny. A i když nikdy nebude chodit jako jeho vrstevníci, nevzdáváme se! Doma pravidelně protahujeme, trénujeme jemnou motoriku levé ruky,

kteou používá spíš jen jako oporu. Trénujeme také chůzi a na balanční podložce zlepšujeme stabilitu,“ vypočítává maminka, co všechno musí rodina zvládnout. A dodává: „Vám všem, kdo jste se rozhodli jakkoliv pomoci, moc děkujeme.“

(jg)

Vendula Chalánková: Na umění mě baví svoboda

V Galerii v Turistickém informačním centru v Katovně se můžete nově setkávat s předními současnými umělci a umělkyněmi. Celý cyklus výstav *Současné umění pro Jeseník* připravila Městská kulturní zařízení. Až do půlky října se v jeho rámci představuje známá autorka komiksů, ilustrací a obrazů, umělkyně Vendula Chalánková.

Vystavujete v Jeseníku poprvé, byla jste zde někdy před instalací výstavy a jak na vás město zapůsobilo?

V Jeseníku jsem byla poprvé. Město na mě zapůsobilo velice silně. Okolí je nádherné, zatáčky k němu vedoucí napínají, lidé spříznění uměním jsou zde výjimeční svým nasazením. Konkrétně mám na mysli svou spolužačku Zdeňku Morávkovou, která nedaleko Jeseníku žije už jedenáct let a její nasazení pro věc je v regionu vidět! Jako svou další spojnicí s Jeseníkem vnímám kapelu Priessnitz. Je to moje nejoblíbenější kapela už někdy od střední školy. Když maluju, pouštím si právě ji. Cítím se díky ní divoká a krásná! Byla jsem proto nesmírně potěšena, že se pro vernisáž podařilo domluvit koncert spřízněných hudebníků Jaromíra 99, Lukáše Morávka a Johany Švejdkové. A k očekávání – doufám, že se vám, Lucie, podaří rozjet v Katovně galerii, která bude místními navštěvovaná a umělci oblíbená.

Sama pocházíte z malého města, z Troubek u Přerova, nyní pracujete a žijete v Brně, ale i zde jste zakotvena v Maloměřicích, které působí spíše jako vesnice či malé město. Jaký máte vztah k malým městům, vesnicím obecně a jak to máte s Troubkami?

Troubky jsou a budou mou rodnou vesnicí, mým domovem a mými kořeny. V Brně žiju už víc než polovinu svého života. Mám tu nesmírně ráda a domov jsem si teď našla právě na okraji Brna v Maloměřicích, kde mi to Troubky připomíná. Jsem zde velice šťastná. Ateliér mám kousek, v Husovicích a jezdím tam každý den na kole. Do Troubek jezdím vlakem a autobusem. To během korony moc nešlo, tak jsem tam dlouho nebyla, ale teď, když už to zase jde, vracím se tam často a ráda.

V mnoha svých dílech, v komiksech i malbách, se obracíte k tématům komunikace mezi ženami a muži, ke složitým život-

ním etapám, jako jsou exekuce, nezaměstnanost. Říkáte, že tyto náměty vycházejí z reality, z vašeho okolí a někdy i přímo z vaší osobní zkušenosti. Proč je pro vás důležité tato témata předkládat veřejnosti skrze umění?

Jednou jsem četla slova Milana Kohouta: „Umění lze vnímat mozkem, očima a srdcem. Poslední možnost, etický rozměr díla, je však nejpodstatnější.“ Myslím si, že posláním umění je kriticky reflektovat prostředí a dobu, ve které žijeme. Hledám krásu a lásku. Osobní zkušenost mám s nezaměstnaností a komunikací mezi ženami a muži.

Co vás na děláni umění baví?

Zjistila jsem, že jsem člověk velice pomalý a nerozhodný, to už budu mít v hanácké nátuře. V umění mě baví, že tam nějak přesně vím a někdy se projevim jako rychlá a rozhodná. Baví mě na tom ta svoboda.

Kde se s vašimi díly mohou

v brzké době lidé setkat, ať už na výstavách zde, nebo v zahraničí?

Aktuálně běží osm výstav, ovšem v zahraničí žádná – s tím nám trochu „zatla típec“ koronavirová situace. V první řadě zvou do jesenické Katovny na výstavu *Bohudíky*, kterou se mnou připravila Lucie Štůlová Vobořilová. Z dalších výstav mohou pozvat například do Prahy na výstavu *Zachraň Jídlo!* v Atriu na Žižkově a *Reality do you need me?*, pořádanou v rámci festivalu *4+4 dny v pohybu*. V Brně se aktuálně koná výstava *U Janáčků v kuchyni* v Domečku Leoše Janáčka.

Výstava *Bohudíky* V. Chalánkové je otevřena v pondělí až pátek od 13.00 do 17.00, v sobotu od 10.00 do 13.00. Vstupné je dobrovolné. Součástí výstavy je i výtvarná pracovna, kde můžete sami tvořit nebo zhlédnout animované klipy, na kterých se Vendula Chalánková podílela.

Za rozhovor děkuje
Lucie Štůlová Vobořilová,
MKZ Jeseník

Po pomníku obětem první světové války v Horní Lipové zůstala jen zažloutlá fotografie

Ne všechny vzpomínky odvané čas, ne všechna svědectví dávných časů zmizí. Někdy se najde zapomenutá fotka, ke které se poskládají střípky, a historie znovu ožívá. Zažloutlá fotografie válečného památníku v Horní Lipové, která se dostala na světlo při pořádání fondu MNV Horní Lipová v létě 2021, ležela dlouhé roky bez povšimnutí ve fotoalbu z padesátých let ve spisovně obecního úřadu v Lipové-lázních.

Kdyby nebyla fotka z rubu pospaná, jen těžko bychom určili, odkud vyobrazený pomník pocházel. Z popisu však není pochyb o tom, že se jedná o německý památník obětem první světové války, o kterém se píše i v hornolipovské obecní kronice. Pomník byl odhalen a vysvěcen 12. června 1921 farářem Franzem Nitschmannem z Dolní Lipové. Odhalení se neobešlo bez slavnostního proslovu, proneseného učitelem Karlem Dresslem.

O stavbu pomníku se zasadila téměř celá obec. Jak by ne, když se z války domů nevrátilo 67 mužů, jejichž jména byla vyryta do kamene.

Pomník obětem první světové války.
Zdroj: SOKA Jeseník

Přestože se pomník nedochoval, díky pečlivosti kronikáře známe jména těch, kteří položili životy za vlast. Velkou zásluhu na rychlém dokončení nezbytných prací měl tehdejší starosta obce Josef Beier. Nebyť však Josefa Hohlbaumana, stavba velkolepého pomníku by se nejspíš neuskutečnila. Právě on na ni daroval vhodný kámen a stál v čele výboru, který vybíral finanční prostředky na samotnou realizaci. Sběrka mezi lidmi a výtěžek z několika tanečních zábav i divadelních představení vynesly 3 667 korun, zbývající část peněz se doplnila z výtěžku 2 911 korun, jenž byl vybrán na slavnosti při odhalení pomníku. Památník zhotovila podle návrhu místního občana Adolfa Neugebauera kamenická firma Josefa Spielvogela z Dolní Lipové.

Pomník, usazený na jednoduchém podstavci, měl podobu čtyřhranného středového sloupu se zaoblenými horními rohy. Pod římsou ve spodní části centrálního pylonu byla umístěna kamenná deska. Po stranách pylonu vyběhaly další dvě desky, zakončené nižšími sloupky, ozdobené secesními reliéfy a završené stylizovanými nábojnicemi. V horní části středového sloupu byly znázorněny překřížené zbraně: puška s bajonetem a hlaveň děla, překrytá vojenskou brašnou. Pod reliéfem byl vyveden letopočet 1914–1918, obkroužený snítkou vavřínu a dubovou větví.

Pod půlvěncem bylo vytesáno věnování *DEN HELDEN DER HEIMAT* (česky *Hrdinům vlasti*).

Tlapatý kříž na římsu uvozoval jmenný soupis obětí v šesti sloupcích podle roku úmrtí, zakončený v dolní části hlavního sloupu nápisem *DIE DENKBARE GEMEINDE* (česky *Vděčná obec*). Jména padlých v boji byla vytesána na desce středového pilíře. Jména ostatních obětí války do roku 1921 nesly postranní desky.

Stejně jako další pomníky se i tento stal obětí poválečné hysterie, kdy čeští „vlastenci“ spontánně bořili a odstraňovali vše, co souviselo s původním německým obyvatelstvem. Patrně krátce po skončení války byl pomník (nebo jeho část) uložen ve skladišti obce a 17. srpna 1946 byl zřejmě prodán jako částečně opracovaný kámen kamenickému mistrovi ze Spišské Nové Vsi Pavlu Petrikovi za 50 000 Kčs. Na schůzi MNV 16. srpna 1946 prodej jednohlasně schválilo osmnáct členů. Jde však jen o nepotvrzenou domněnku. Možná byl pomník nenávratně zničen anebo se dočkáme a bude objeven jako mnohé jiné tam, kde to nikdo nečekal.

Jedno je jisté. V odpovědi národního výboru ve věci evidence pomníků a památníků v září 1947 není o německém pomníku ani zmínka. V obci je veden pouze český pomník, který postavili zdarma svépomocí členové sboru dobrovolných hasičů

Pomník Nezapomeneme v Horní Lipové.
Foto: autorka článku

a obyvatelé Horní Lipové v letech 1946–1947.

Jednoduchý pomník z mramorových kamenů byl slavnostně odhalen v červnu 1947. Dodnes stojí naproti penzionu Pod Smrkem. Tvoří ho dva na sobě postavené kvádry, které se směrem nahoru zužují. Ve vrchní části je umístěna oválná kamenná deska s nápisem *PRÁVDA VÍTĚZÍ*, letopočtem 1914–1918 a vytesaným českým lvem. Obětem druhé světové války je věnována druhá část pomníku. Na obdélníkové kamenné desce je nápis *NEZAPOMENEME 1938–1945*. Chátrající pomník dal obecní úřad v Lipové-lázních v roce 2009 opravit.

Jarmila Zechová Sypťáková,
SOKA Jeseník

Sourozenec legendárního Nikoly Šuhaje žil v Široké Nivě

Kdo by neznal legendárního zbojníka Nikolu Šuhaje, od jehož tragické smrti uplynulo letošního srpna rovných sto let. Jen hrstka lidí však ví, že za jeho stopou netřeba cestovat až na ukrajinskou Koločavu, stačí zajet na Vrbensko. Právě tam, do obce Široká Niva, totiž poválečný vítr zavál zbojníkova nejmladšího sourozence Andreje.

Fenomén Šuhaj nemusí být dlouze představován, nesmrtelný pomník mu vytvořil Ivan Olbracht, k němuž se přidaly filmové adaptace a divadelní hry. Umělecká ztvárnění Nikolu více či méně vykreslují coby ochránce utiskovaného lidu, což se přirozeně nezakládá na pravdě – šlo o nebezpečného kriminálního, jenž se neštítel okrást ani vlastního souseda. Legenda ale, jak známo, mívá často mnohem pevnější základy než realita, a tak lze vždy hovořit o dvou Šuhajích – jednom vybájeném, druhém skutečném.

Nemohu si odpustit nebýt chvíli osobní. Mé vlastní vnímání Šuhaje formovala od raného dětství skutečnost, že v těsném sousedství chalupy mých prarodičů v Široké Nivě bydlela manželka Andreje Šuhaje, Ljuba, za níž jsem jako malý kluk

velice rád docházel na besedy. Třebaže ona sama Nikolu osobně nepoznala, již jen díky její existenci pro mě podkarpatoruský zbojník nikdy nebyl postavou zahalenou mlžným oparem lidové slovesnosti či literární fikce, ale člověkem z masa a kostí. Stejně realistickým způsobem pak zbojníka vnímali ti, kteří poznali Andreje Šuhaje...

Rodinou legendy

Andrej Šuhaj (1914–1985) se do Široké Nivy (tehdy ještě Bretnova) dostal s koncem druhé světové války jako příslušník Svobodovy armády. Pracoval zde jako lesní dělník a s manželkou vychoval dva syny. Pozornost veřejnosti nevyhledával, přesto svým příjmem nutně vzbuzoval zájem všech, kteří propadli atmosféře příběhu

o lásce a zradě odehrávajícímu se v panenském prostředí ukrajinských Karpat. O své vzpomínky na bratra se několikrát podělil i v tisku.

Když Nikolu a bratra Juru ubili jejich druhové, bylo Andrejovi sedm let. „Vidím postavu, tvář, ale nemůžu si vzpomenout na to, co říkal. Ale vidím ho jasně,“ rozpomínal se Andrej. Nikola v jeho paměti zůstal jako člověk vládnoucí mimořádnou fyzickou silou: „Ten kdyby mě jednou rukou vzal, tak mě přes borovici přehodil.“ Zároveň si ale dobře pamatoval na auru strachu, kterou nejstarší bratr v rodině vzbuzoval.

Andrej Šuhaj, jenž byl nejstaršímu bratrovi nejvíce podobný („jako bych mu z oka vypadl“), na rodnou Koločavu až do své smrti pravidelně zajížděl – setkával se

Andrej Šuhaj. Foto: Milan Šusta

zde s rodinou i Eržikou, která svého milého přežila o plných 66 let. Více o Andrejovi a o tom, jaké je to žít s příjmením Šuhaj, si můžete přečíst v článku připravovaném pro letošní čtvrté číslo časopisu *Kulturní revue Olomouckého kraje*.

Matěj Matela,
Vlastivědné muzeum Jeseníka

Modrá školka v novém

Píše se 10. červenec 2021 a naši Modrou školku obsadily stavební firmy. Řemeslníci se v plné síle pustili do bouracích prací ve třídách v prvním a druhém patře. V přízemí došlo přímo k „explozi“. Kuchyň, ve které začala celková rekonstrukce, byla k nepoznání.

Pracovalo se usilovně celé dva měsíce. Ruku k dílu přiložili nejen řemeslníci, ale i paní ředitelka, učitelky a nepedagogičtí zaměstnanci, kteří se nebáli chopit se štětce a natřít všechny zárubně v mateřské škole, obložení na chodbách, trubky od topení, zábradlí či zahradní prvky na školní zahradě. Společná práce a touha připravit dětem krásné prostředí ukázala nejen, že jsme *Modrý tým, co táhne za jeden provaz*, ale také, že společnými silami v krátkém čase dokážeme nemožné. Konečný výsledek stál za to. Zrekon-

struovaná kuchyň, zvětšené třídy, nové šatny a upravené prostředí mateřské školy udělaly radost nejen nám dospělým, ale hlavně dětem.

Děkujeme všem, kteří se podíleli na stavebních a úklidových pracích. Poděkování patří také zřizovateli za umožnění této rekonstrukce. Pevně věříme, že v *Modré školce* budou naše děti a jejich rodiče spokojeni. Jsme tu pro ně. ☺ Více fotek z rekonstrukce najdete na našich FB stránkách *Modrá školka*.

Tým Modré školky

Hubertova jízda 2021

V sobotu 23. října se v Horních Heřmanicích uskuteční tradiční Hubertova jízda. Od 10.30 je napláno-

ván *Den otevřených dveří* v areálu školy a od 12.00 pak začne samotná Hubertova jízda.

Studenti jesenického gymnázia mají stříbro a bronz

Ve finále technologické soutěže *Vodafone AR Challenge* získali studenti Gymnázia Jeseník za své projekty stříbro a bronz. Finále proběhlo v rámci *Mezinárodního filmového festivalu Karlovy Vary 2021*.

Soutěž *Vodafone AR Challenge* vyhlásil Vodafone za podpory Ministerstva průmyslu a obchodu a Ministerstva pro místní rozvoj v rámci projektu *5G pro pět měst*. Soutěž byla určena pro studenty středních škol ve městech, ve kterých je Vodafone partnerem projektu. Studentské týmy měly za úkol vymyslet inovativní způsoby využití rozšířené reality pomocí brýlí Nreal tak, aby se v jejich městech lépe žilo, vybrat si přitom mohli ze tří základních oblastí: zdravotnictví, životní prostředí a vzdělávání. Za město Jeseník se do soutěže zapojily tři týmy z gymnázia, dva týmy ze SPŠ Jeseník a jeden tým z Hotelové školy.

Studenti Gymnázia Jeseník připravili celkem tři projekty, ve kterých se zaměřili na to, co je jim nejbližší. První projekt řešil využití speciálních digitálních brýlí Nreal v Priesnitzových léčebných lázních, druhý projekt se věnoval zkvalitnění rehabilitační péče o seniory a dlouhodobě nemocné pacienty ve spolupráci s Centrem sociálních služeb Jeseník a třetí projekt hledal nové přístupy

pro výuku fyziky a chemie na střední škole.

O vysoké kvalitě všech tří prací svědčí to, že do finále soutěže postoupily hned dva zmíněné projekty. Stříbrnou medaili ve finále soutěže získal projekt s názvem *Tradiční procedury očima budoucnosti*, který má za cíl zatraktivnit lázeňskou péči. Své myšlenky studenti konzultovali s vedoucím lékařem PLL, primářem J. Novotným, kterému se navržena řešení líbila.

„Rozšířená realita pomůže lázeňským pacientům provádět předepsané procedury s využitím interaktivních návodů, stejně tak ji využijí při provádění protahovacích cviků. Současně díky možnostem chytrých mobilních telefonů naše řešení umožní lékařům sledovat hodnoty fyziologických funkcí jednotlivých pacientů a jejich pokrok v plnění předepsaných procedur. Za další fyzickou aktivitu by mohli pacienti získat body, které budou moci proměnit za různé odměny v celém lázeňském areálu. Volný čas pak příjemně virtuální průvodce, který na procházkách oživí historické

EMko bude nově poskytovat program DofE – mezinárodní cenu vévody z Edinburghu

DofE, osobní rozvoj založený na neformálním vzdělávání, je výzva pro každého ve věku 14–24 let. Absolventi programu získávají mezinárodně uznávaný certifikát, který se hodí do životopisu, ale také při studiu v zahraničí. Ve světě plní program DofE 1,3 milionu mladých lidí.

Mezinárodní cena vévody z Edinburghu (DofE) je vzdělávací program, který ve více než 130 zemích světa podporuje mladé lidi v dlouhodobém rozvoji. Usiluje o to, aby každý dostal šanci být #WorldReady, tedy připraven na výzvy moderního světa. V České republice je nyní zapojeno přes 230 institucí a více než 5 000 žáků a studentů.

„U nás na eMku se snažíme studentům nabízet různé možnosti. DofE je skvělá příležitost pro rozvoj mladé generace. Spojení pohybu, dovedností, dobrovolnictví a pobytu v přírodě umožní našim žákům poznat sebe sama a naučit se také měkkým dovednostem, jako jsou např. týmová spolupráce a komunikace,“ uvádí Jiří Viterna, ředitel Střední průmyslové školy Jeseník.

Ve středu 13. října 2021 od 9.00 proběhne na eMku setkání zájemců

o tento program společně s absolventkou DofE a regionální manažerkou pro severní Moravu Veronikou Ormanicovou. Půjde o sdílení zážitků a přiblížení jiné formy vzdělávání, konkrétně zážitkové pedagogiky.

A čeho díky DofE účastníci dosáhnou? Zlepší se ve věcech, které je baví. Najdou si čas na pomoc druhým a také získají outdoorové dovednosti. V oblastech DofE si budou moci vybrat z velkého množství aktivit. Stanoví si cíl, který je bude motivovat a posune je dál. Vyberou si jednu ze tří úrovní, která určí, jak dlouho se budou programu věnovat. Jak už bylo zmíněno, jejich osobní rozvoj bude probíhat ve třech oblastech, a to dovednost, pohyb a dobrovolnictví.

Nedílnou součástí DofE je týmová expedice, v jejímž rámci účastníci stráví s kamarády několik dní v přírodě. A ve všem jim bude pomáhat zkušený dospělý vedoucí.

„V DofE jde o to, aby se každý účastník věnoval aktivitám, které ho baví. Důležité je naučit se dosáhnout svých cílů a zkusit si něco nového. Každý týden to zabere třeba jedno odpoledne,“ doplňuje na závěr Viterna.

Střední průmyslová škola Jeseník

památky v okolí,“ popisují Jiří Pučok a Jan Drochýtek, studenti Gymnázia Jeseník a autoři návrhu.

Bronzovou příčku ve finále obsadil projekt s názvem *VIA – Virtual Intelligent Assistant*, ve kterém studenti po konzultacích s Janem Rotterem a dalšími odborníky z CSS Jeseník navrhli komplexní digitální platformu pro seniory i dlouhodobě nemocné pacienty.

„Rehabilitace a aktivizace mozkové činnosti jsou každodenní nezbytnosti a je velmi náročné je zajišťovat v potřebném množství a kvalitě pro každého klienta. Právě na to jsme se v našem projektu zaměřili a vytvořili návrh digitální platformy, která ušetří čas lékařům a fyzioterapeutům. Zároveň pomůže starším lidem zůstat aktivní a vitální,“ vysvětlují spoluautoři projektu Andrea Rysnerová a Dominik Pěček z oktávy.

Celkovým vítězem soutěže se stal projekt SPŠ Ostrov s názvem *Slyším očima*, který bude sloužit jako inteligentní překladáč pro lidi se sluchovou poruchou. Pro všechny zúčastněné studenty bylo velkým zážitkem a neocenitelnou zkušeností prezentovat

výsledky své práce ve finále před vedením společnosti Vodafone, zástupci obou ministerstev, novináři a mnoha dalšími hosty v hotelu Thermal v Karlových Varech. V listopadu letošního roku získají oba jesenické finálové týmy „divokou kartu“ a zúčastní se výběrového bootcampu do *Laboratoře Nadace Vodafone*.

Blahopřejeme studentům Janu Drochýtkovi, Jiřímu Pučokovi, Andree Rysnerové, Petru Velcovi, Dominiku Pěčkovi a Adamu Žákovi. Děkujeme jim za perfektní práci a prezentace projektů, na které by byl hrdý i profesionál.

Magda Dostálová

Poznámka: Rozšířená realita je založená na překrývání skutečného prostředí virtuálními objekty, které umísťuje kamkoliv do prostoru tak, že překrývají reálné objekty a mohou „levitovat“ ve vzduchu.

Smišená realita také zasahuje do skutečného prostředí nebo ho překrývá virtuálními objekty, ty ale vypadají tak, jako by do reálného prostředí skutečně patřily.

IZS, Celní správa, Armáda ČR, Horská služba: Den bezpečnosti. V pátek 3. září čekala u budovy Policie ČR na návštěvníky akce rozmanitá přehlídka práce ozbrojených a záchranných složek. Kromě exhibic bojového umění, hašení požáru nebo záchranných a vyprošťovacích prací při autonehodě se veřejnost mohla seznámit s činností policejních potápěčů, psodů, pyrotechniků aj. Den bezpečnosti byl zakončen kulturním programem na Masarykově náměstí, kde vystoupil policejní orchestr z Wrocławu a poté také Hudba Hradní stráže a Policie ČR. Foto: Lucie Musialová

ZŠ a MŠ Jeseník, Fučikova: Příroda jako fantastická učebna. V polovině měsíce srpna se Kateřina Gajdošová a Gabriela Kubánková vydaly do Švédska. Zde v rámci projektu Erasmus+ KA1 absolvovaly intenzivní kurz v přírodě. Účastníky kurzu bylo 24 učitelů z různých koutů Evropy – od Italů nebo Španělů po Slováky a Čechy. Tématem kurzu bylo vzdělávání v přírodě: metodika, hry, aktivity; bezpečí, ekologie, reflexe, spolupráce, učitel jako průvodce. Hlavní motto „In Melona you are never alone“ vyjadřuje spolupráci, energii a obrovské nadšení nejen pro pobyt venku. Foto: archiv ZŠ

Sbírka pro Míšu. Součástí Dne bezpečnosti byla také charitativní sbírka pro těžce nemocného Míšu, trpícího dětskou mozkovou obrnou, jehož léčba je náročná nejen psychicky a fyzicky, ale také finančně. Starostka města Jeseníku Zdeňka Blišťanová za město předala rodičům malého chlapce šek na 5 000 korun. Foto: Lucie Musialová

XXIX. ročník mezinárodního hudebního festivalu Karla Ditterse z Dittersdorfu. Festival odstartoval zahajovacím koncertem v sobotu 4. září v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Jeseníku a poté pokračoval také na dalších místech na Jesenicku. Foto: Lucie Musialová

ZŠ Jeseník: Přes hradby školy 2021. Základní škola má za sebou v pořadí již čtvrtý adaptační příměstský tábor pro nastupující prvňáky. Na 33 dětí prožívalo nevšední dobrodružství se svými budoucími spolužáky, všichni společně poznávali školní místa, budovali vztahy a seznamovali se s pravidly a hodnotami školy v přátelské a hravé atmosféře. Foto: ZŠ Jeseník

ZŠ Jeseník: Důležité je správně začít. V hotelu Thamm ve Zlatých Horách absolvovali pedagogové vzdělávací program týkající se práce se školním kolektivem. Kromě teorie si učitelé vyzkoušeli mnoho aktivit i na vlastní kůži – znovu v sobě objevili hravost a chuť do další práce. Inspiraci určitě zúročí hned v prvních dnech školy, kdy bude důležité znovu děti nastartovat a motivovat. Foto: ZŠ Jeseník

Za pět let jsme vyrostli mezi největší cyklistické kluby u nás, říká předseda Force team Jeseník Rostislav Brokeš

Cyklistika patří na Jesenicku mezi tradiční sporty, v posledním roce a půl navíc zažila celkově velký boom, protože jako jedna z mála aktivit se dala provozovat i během covidových restrikcí. O potížích během aktuálních omezení, ale také o jesenických talentech a budoucnosti cyklistiky jsme si popovídali v našem rozhovoru s Rostislavem Brokešem, předsedou klubu Force team Jeseník.

Force team Jeseník vznikl celkem nedávno, v roce 2015. Co vás vedlo k jeho založení?

Vznik sportovního oboru na Gymnáziu Jeseník. Nastupující studenti měli možnost volit mezi čtyřmi sporty a mnoho z nich si vybralo právě kolo. Na Jesenicku sice již tou dobou existovalo několik cyklistických spolků, ale žádný se systematicky nevěnoval mládeži, což byl náš hlavní cíl.

Sportovní klub úzce spolupracuje s jesenickým gymnáziem. V čem spočívá rozdíl oboru se sportovní přípravou oproti běžnému čtyřletému studiu?

Podstata sportovního gymnázia je hlavně v tvorbě studijních podmínek doplňujících sportovní přípravu a naopak, aniž by jedno bylo na úkor druhého. Osobně vidím největší benefit pro devátáka v tom, že může zvolit malinko jednodušší a mnohem zábavnější formu gymnazijního studia, na konci kterého má ale základy pro kterýkoliv životní směr. Pokud pak jen trochu chce, může jít na jakoukoliv vysokou školu, nebo si najít jakoukoliv práci, protože má teoretické základy mnoha oborů a k tomu je zvyklý sám na sobě hodně pracovat. Během čtyř let pozná partu super lidí, kteří mají stejné zájmy, věnuje se naplno jednomu sportu nebo si může vyzkou-

šet i některé další na různé závodní úrovni, dokonce může kombinovat obecnou sportovní přípravu gymnázia s vlastním jiným sportem. Již po první pětiletce máme studenty na prestižních vysokých školách i v reprezentačních týmech, takže je zřejmé, že se to daří, za což jsem nesmírně rád.

Jaké výhody má propojení klubu a školy?

Škola zaměstnává trenéry, což je pro klub největší výhoda, díky tomu zde mohou trénovat profici se zkušenostmi. Bez toho by to nešlo. Na Jesenicku bohužel nejsou firmy, které by kluby podpořily na takové úrovni, aby mohly zaplatit někoho, kdo se celoročně stará o sport i několika desítek dětí. A bez „full-time“ trenérů se vrcholový sport mládeže systematicky a dlouhodobě dělat nedá.

Pravidelně pořádáte seriál cyklistických závodů JesTour. Pro koho je určen a jak závody probíhají?

JesTour je taková komunitní sportovní zábava. Díky výkonnostním rozjížděčům může závodit každý, nejen členové Force teamu, takže se ve spurtu na cílovou pásku často setkávají například rodiče s dětmi, tatínci mezi sebou navzájem nebo svěřenci se svými trenéry, což býváji opravdu zábavné i napjaté souboje. Letos nám sice náš pravidelný závodní okruh v kasárnách překazila stavba benzínky, ale závody JesTour určitě zase budou a rádi bychom na ně pozvali všechny zájemce z řad veřejnosti. Není se čeho bát, pokaždé si odnesete malou odměnu a velký zážitek. Mimo JesTour máme na starost i seriál *Jesenický šnek* a v něm také každoročně pořádáme čtyři až pět závodů. Většinou nás každý rok Český svaz cyklistiky pověří i jednou velkou akcí, ať už to byl *Český pohár, MČR na silnici*, nebo letos 17. října *Český pohár v cyklokrosu*, který se bude konat v jesenickém areálu Za Podjezdem. A i tam bych rád pozval všechny fanoušky cyklistiky, aby přišli podpořit naše závodníky.

Jak si vedou vaši svěřenci v republikové konkurenci?

Máme na kontě několik titulů mi-

Vyhlašeni jednoho ze závodů JesTour.

Foto: archiv klubu

strů republiky i vyhraných českých pohárů. To jsou super výsledky systematické práce s dětmi a součást výchovy profesionálních cyklistů. Pro mě osobně je to ale jen část úspěchu. Stejně tak důležitá je výchova aktivních sportovců, kteří na sport nezanevrou ve chvíli, kdy se za nimi naposled zavrou dveře týmové dodávky např. po návratu z neúspěšných závodů. To je bohužel současný trend „úspěšných“ klubů, a hlavně národních center, které za státní podporu vyždímají z každého dítěte maximum výsledků a pak ho, dřinou znechuceného a sedřeného, nechají napospas moderním dopaminovým lákadlům.

Jaké jsou plány klubu do budoucna?

Chceme i nadále rozšiřovat naši komunitu a podílet se na tvorbě sportovního života v Jeseniku. V letošním roce jsme se rozšířili o pátou tréninkovou skupinu, máme děti ve věku od čtyř do devatenácti let a nabíráme další. Sdílime materiál pro akce např. i s jesenickými běžeckými závody. Od města máme vypůjčenou parcelu v kasárnách, kde jsme již dříve pořádali tréninky i závody. Nyní zde vlastními silami čistíme, sekáme a zrovňáváme povrch tak, abychom jej celý mohli naplno využít k tréninkovým cestičkám pro nejmenší děti i pro vrcholové bajkery a cyklokrosaře. Rádi bychom i nadále pořádali veřejné i vrcholové cyklistické závody a prostě žili sportem.

Žhavé téma na Jesenicku je odliv obyvatel. Zůstávají nebo se vracejí ti, kteří mají k našemu horskému regionu nějaký vztah. A ten za mě u dětí vytvářejí svými venkovními aktivitami právě sportovní kluby nebo třeba skauti.

Jak ovlivnila chod klubu současná covidová doba?

Styl rozvolňování brzda-plyn bylo něco strašného. Osobně jsem bohužel

zažil i udání, kdy jsem údajně měl tréninkem dětí porušit některá opatření. My máme navíc i dost cyklistů na gymnáziu, kteří tu bydlí na internátu, což v době zavřených škol nebylo možné. A trénovat na dálku nejde, obzvláště děti. Ale nějak jsme to zvládli. No, doufám, že to nejhůřší je za námi.

V létě pořádáte příměstské tábory. Co na nich děti zažijí?

Máme za sebou teprve dvojce prázdniny s příměstskými tábory a sbíráme i zkušenosti, ale stojí to za to. Alespoň podle ohlasů rodičů i dětí. Kapacitu většinou hned zaplní děti z klubu, které mají přednost, ale přemýšlíme i o rozšíření. Tábory vedou hlavně mladí sportovci, kteří již prošli našim klubem a nyní jsou našimi trenéry. A jejich kreativita je nepředstavitelná. Starší skupina např. pochoduje na Šerák, ta mladší třeba v tu samou chvíli hledá poklad u Křížového vrchu. Den nato se jedni vydávají na kole na Lesní bar a druzí k Velkému mechovému jezírku. A odpoledne se všichni potkají na olympiádě na atletickém hřišti za gymnáziem. Děti i trenéři se za ten týden poznají zase o něco líp, což se pak třeba projeví i na běžných trénincích přes rok.

V poslední době zažívají velký boom elektrokola. Jaký na ně máte názor?

Pokud se elektrokolo správně používá, je pro většinu dnešních dospělých lidí zdravým pohybem. Ale na závodech, nebo dokonce u dětí ho vidím opravdu nerad...

Jaké je vaše oblíbené místo v Jeseníkách, kam vyjedete rád na projížďku?

Rád se motám na novém asfaltu s málo auty okolo Staré Červené Vody, v lese pak samozřejmě na Rychlebských stezkách, o jejichž rozšíření na jesenickou stranu bych se v budoucnu rád zasadil.

Za rozhovor děkuje Jan Mrosek

Jeden z mnoha talentů Force team Jeseník na závodech – Nela Smoltíková.

Foto: archiv klubu